

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPA - JULY 19, 1990

Nr. 139

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Lenkai ir vokiečiai susitaria dėl sienos

Susitarta dėl sutarties
„baigti II Pasaulinį karą“

Paryžius. Rytų ir Vakarų Vokietijos pažadėjo garantuoti Lenkijos-Vokietijos dabartinę sieną, tuo nurašdami lenkus ir garantuodami tarptautinį pritarimą jų pačių susijungimui šių metų pabaigoje.

Šį užtikrinimą jos padarė vadinamosios „Du plius keturi“ grupės pasitarime, kurį suorganizavo dalyvavusių kraštų užsienio ministrai, būtent abiejų Vokietijų ir keturių II Pasaulinio karo sąjungininkų: JAV, Sovietų Sąjungos, Britanijos ir Prancūzijos. Šių pasitarimų tikslas buvo aptarti Vokietijų susijungimo pasekmes kitiems Europos kraštams. Į jį buvo pakviestas ir Lenkijos užsienio ministras Krzysztof Skubiszewski.

Paskutinėmis dienomis Lenkijos vyriausybė išreiškė susirūpinimą, jog jei II Pasaulinio karo sąjungininkai atsisakys visų savo teisių rūpintis Vokietijos-Lenkijos sienomis po Vokietijų susijungimo, tai nuims spaudimą Vokietijai patvirtinti iki šiol tebeginčijamą jų sieną su Lenkija.

II Pasaulinio karo pabaigoje sąjungininkai Lenkijos vakarinę sieną patraukė ir vakarus kompensuojant už Sovietų Sąjungai atiduotą rytinę dalį. Tuomet iš Lenkams atiduotų Vokietijos žemių buvo išstremti milijonai ten gyvenusių vokiečių. Iki šiai dienai dešinieji Vokietijoje tebereikalauja tų žemių sugrąžinimo Vokietijai. Neseniai kanclerio Kohl viešai išreiškė atjautimą tų vokiečių reikalavimų išgąsdino lenkus.

Vokiečių užtikrinimai lenkams

Birželio 21 d., abiejų Vokietijų parlamentai priėmė rezolucijas, kad Oderio-Neisės upių pažymėtos sienos, nustatytos po II Pasaulinio karo, būtų paliktos, kartu su atsisakimu būsimam suvienytos Vokietijos parlamentui, kad šis taip pat šią sieną patvirtintų. Tačiau Lenkija bijojo, kad šios rezolucijos nėra pakankamai stiprios ir dėl to prašė, kad sąjungininkai neatsisakytų savo teisių iki pat abiejų Vokietijų susijungimo ir naujojo jų parlamento patvirtinimo II Pasaulinio karo metu nustatytą sieną.

Tačiau baigus antradienio posėdžius, Lenkijos užsienio ministras išėjo iš posėdžių patenkintas, kad dabartinės sienos pakankamai užtikrintos.

Vokiečiai, kuriems ypač rūpi tarptautinė parama jų susijungimui, tam ruošėsi ir prieš šį susitikimą. Vakarų Vokietijos užsienio ministras Hans-Dietrich Genscher prieš posėdį privačiai užtikrino K. Skubiszewski, kad suvienyta Vokietija pasirašys naują ekonominę sutartį, užtikrinančią, kad versliniai kontraktai, kuriuos lenkų įmonės padarė su Rytų Vokietijos firmomis bus išpildyti, nors jos netrukus ir turėtų uždaryti.

Kol kas Skubiszewski yra patenkintas gautais pažadais ir sutarė dėl susitarimo kalbos, nors jis dar laukia „teisiškai galiojančio“ dokumento.

Tolimesnė eiga

Taip greitai priėjus visų susitarimų, šeši Paryžiuje susirinkę užsienio ministrai pareiškė, kad dabar jau galės rugsėjo 12 d. vykti Maskvoje susitikti galutinę sutartį, kuria pasibaigs keturių sąjungininkų teisės ir įsipareigojimai dėl Vokietijos ir Berlyno po II Pasaulinio karo.

Toji sutartis bus pateikta Europos Saugumo ir Kooperacijos Konferencijai, kuri vyks Paryžiuje lapkričio 19 d., jei iki to laiko bus pasirašyta sutartis dėl nebranduolinių ginklų sumažinimo Europoje. Kai sąjungininkų teisės pabaigiančioji sutartis bus pasirašyta, pilnai nepriklausomos Rytų ir Vakarų Vokietijos praves gruodžio 2 d. bendrus visuotinius rinkimus ir po to susijungs.

Sovietų užsienio ministras Eduard Ševardnadze išreiškė pasitikėjimą abiejų Vokietijų gera valia ir jų įsipareigojimu nebūti grėsme kitoms valstybėms.

JAV valstybės sekretorius James Baker III pareiškė: „Prieš maždaug šešis mėnesius Ottawoje mes užvedėme šį „Du plius keturi“ procesą. Mūsų tikslas buvo palengvinti taiką ir demokratišką Vokietijų susijungimą ir Europos susitaikymą. Šiandien žymiai artėjame prie to tikslo. ... Tikimės, jog kai sukaks metai po mūsų susitikimo Ottawoje, JAV ir kiti sąjungininkai galės sveikinti suvienytą, demokratišką ir suverenią Vokietiją“.

Prancūzijos užsienio ministras pareiškė, jog tolimesnių kliūčių Vokietijų susijungimui nebėra.

Principai dėl Lenkijos-Vokietijos sienos

Lenkija sutarė dėl naujos sutarties po to, kai abi Vokietijos sutiko su penkiais principais, užtikrinančiais dabartinę sieną ir kai jos pažadėjo padaryti formalią sutartį su Lenkija „greičiausiu įmanomu laiku“ po jų susijungimo.

Penki principai, kuriems pritarė Vokietijos, yra šie: 1. Po sąjungininkų sutarties pasirašymo, suvienyta Vokietija iš savo įstatymų išbrauks visus išsireikškimus, kuriuose minima, kad Vokietijos-Lenkijos siena yra provizorinė. 2. Suvienytos Vokietijos teritoriją sudarys tik Berlynas ir dabartinės Rytų ir Vakarų Vokietijos. 3. Suvienytos Vokietijos parlamentas patvirtins Oderio-Neisės liniją sutartyje su Lenkija, kuri bus sudaryta „greičiausiu įmanomu laiku“ po jų susijungimo. 4. Suvienyta Vokietija atsisakys bet kokių teritorinių pretenzijų. 5. Keturi Sąjungininkai sutinka prižiūrėti, kad šie principai bus įvykdyti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV vyriausybė paskyrė pašaliečių ekspertų komisiją peržiūrėti NASA resursus ir nustatyti jų tolimesnių projektų tvarką.

Lenkijos užsienio ministras Krzysztof Skubiszewski (kairė) kalbasi su Vakarų Vokietijos užsienio ministru pirmininku Hans-Dietrich Genscher Paryžiuje po susitarimo dėl Lenkijos-Vokietijos sienos.

Žemės drebėjimas Filipinuose

Manila. Trečiadienio rytą Filipinų salos sukrėtė dar du mažesni žemės drebėjimai, dvi dienas po didžiojo, kuris sunaikino centrinę Luzon salos dalį ir oficialiu skaičiavimu jau paliko 309 užmuštų ir 700 sužeistų. Paskutiniai drebėjimai buvo 6.3 ir 5.8 stiprumo Richterio skaleje. Pirmadienį žemės drebėjimas buvo 7.7 balų.

Daugiausia žalos buvo padaryta Baguio kurortiniame mieste, 110 mylių į šiaurę nuo Manilos, o naujieji drebėjimai dar labiau apsunkins gelbėjimo darbą.

Prez. Corazon Aquino išskrido į Baguio trečiadienio rytą apžiūrėti padarytą žalą. Šimtai žmonių tebėra neiškasti iš griuvėsių. JAV kariuomenės daliniai prisijungė prie gyvųjų ieškojimo darbo. Japonija ir kiti kraštai pasiuntė įvairių reikmenų ir medicinos personalo.

Daugumas gelbėtojų yra privatūs piliečiai, priklausantys vietinėms organizacijoms. Jie deja neturi reikiamų priemonių, kaip kranų, nukelti stambius griuvėsių gabalus. Ten esantys

užsienio reporteriai sako, jog nematyti, kad valdžios įstaigos koordinuotų gelbėjimo darbą.

Baguio mieste, kuriam gyvena 1,500 amerikiečių, žemės drebėjimas sugriovė dalį Hyatt viešbučio, ten užmušdamas 50 žmonių, o netoliese esanti Nevada viešbutį perskėlė pusiau. Pastarajame vyko JAV Agentūros tarptautiniam vystymuisi seminaras. Tik vienas ten buvęs amerikietis dar nesuras-tas.

Baguio mieste pradėjo trukti maisto ir kuro. Ieškojimo darbas teko nutraukti nakties metu, nes nėra elektros. Filipinuose žiniuose kalbama apie plačiai vykstantį grobimą iš griuvėsių. JAV tučtuojau pasiuntė 25,000 dol. pašalpos, 2,000 sv. medicininių reikmenų, palapinių ir drabužių iš ten esančių JAV bazių Clark ir Subic ilan-kos. JAV davė ir dvi ligininės mašinas su operacinėmis ir sužeistuosius gydo ir savo ligininėse. Pagelbinio personalo ir medžiagų atsuntė ir Japonija, Tailandas, Kanada, Šveicarija ir Pietų Korėja.

Filipinuose po žemės drebėjimo JAV marina ištraukia sužeistą moterį iš Filipinų Krikščionių kolegijos griuvėsių. To pastato griuvimas užėmė 50 asmenų.

— Indijos min. pirm. V.P. Singh atsiėmė savo atstiaty-dinimą po posėdžio su kitais Nacionalinio Fronto vadais. Nežiūrint to, valdančios koalicijos krizė tebesitęsia ir dar keturi ministrai atsisakė, jų tarpe ir užsienio reikalų ministras. Praėjusią savaitę jau atsis-

tatydino 13 ministrų. Atsista-tydinimui priežastis yra Ministro pirm. pavaduotojo Devi Lal pastangos stumti savo sūnaus politinę karjerą, nežiūrint kitų ministrų priešinosi.

— Kinijos komunistų vyriausybė pradėjo savo gyventojų surašymą pasiekdama milijo-

nus paruoštų apklausinetojų.

— Irano vyriausybė šiuo metu nenorinti geresnių ryšių su Amerika, nežiūrint jos paramos nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo. Tačiau sakosi padariusi viską, kad pagrobtieji vakariečiai laikomi Libane bū-tų paleisti.

— Filipinuose komunistų partizanų buvo pagrobtas iš namų amerikietis, Taikos korpuso narys, T. Swanson.

— JAV Federalinė komunika-cijos komisija sieks trijų metų laikotarpį sumažinti telefonų skambinimo kainą 50%.

Atstovų rūmai atmetė konstitucinį biudžeto apribojimą

Washington, DC. JAV Kongreso Atstovų rūmai antradienį atmetė siūlomą amendmentą konstitucijai, kuris reikalautų subalansuoti federalinį biudžetą. Tuo jie pripažino, kad už didžiulį federalinės valdžios deficitą yra kalti ne esantys istatymai, o politikierių kongres-manų atsisakymas žvelgti tikrovei į akis ir mažinti federalines išlaidas, skiriant mažiau lėšų įvairioms federalinėms įstaigoms.

Balsavusieji prieš, sakė, kad konstitucijos negalima keisti politiniais sumetimais — dėl to, kad politikieriai nenori būti atsakingi savo lėšų skirstymo pareigose. Be to, jie nemano, kad konstitucijos pakeitimas daug padėtų šiuo atveju, nes nenorintieji mažinti išlaidų rastų būdus konstituciją apeiti.

Bet šis konstitucinis pakeitimas beveik praėjo šiais rinkim-iniais metais. Tam trūktu tik septynių balsų. Jis buvo atmes-tas 279-150 santykiu. Kongres-

manas James Traficant (D-Ohio) pareiškė: „Šiam kraštui nereikia konstitucinių amendmentų, o drąsių kongresmanų. ...Čia kongresmanai pabalsuos už konstitucinį pakeitimą ir tada grįžę savo balsuotojams pasigirs: štai ką aš padariau! O iš tikrųjų jie nebus nieko pa-darę“.

Prez. Bush pasiuntė Kongre-sui laišką, prašydamas amendmentą priimti. Amendmentas būtų uždraudęs skirti daugiau federalinių lėšų negu numa-toma pajamų, išskyrus karo atveju ar specialiu trijų penktadalių daugumos viso kongreso balsavimu.

Rėmusieji amendmentą sakė, jog aiškiai matyti, kad kongres-manai nebeturi valios būti finansiniai atsakingi, dėl to, ir nemoka priėti reikiamų politi-nių sprendimų. Anot jų, tai ir yra pakankama priežastis pra-vesti konstitucinį pakeitimą, nes jis juos priverstų būti ats-akingais.

JAV susiriš su Gorbačiovo opozicija

Paryžius. JAV valstybės sek-retorius James Baker III pareiškė, kad JAV yra pasi-ruošusios šnekėtis su neko-munistine prez. Michailo Gorbačiovo opozicija. Užklaustas, ar toks elgesys tinka JAV, Baker atsakė: „Jei pažvelgsime kaip JAV laikėsi panašias atve-jais kituose Centrinės Euro-pos kraštuose ir kitur, matysime, kad ir ten mes rūpinomės turėti ryšius su opozicija, kad turėtume gerą supratimą jų pozicijų ir kad jie teisingai suprastų mūsų poziciją. Nema-nau, kad tokia laikysena dabar būtų nebetinkama tik dėl to, kad dabar kalbama apie Sovietų Sąjungą“.

Tačiau pirmadienį JAV vyriausybės pareigūnams dar nebuvo aišku, ar kai kurių žymių partiečių išstojimas iš

Komunistų partijos pereitą sa-raitę Maskvoje ves į tikros opozicijos susikūrimą, į dau-giapartinę politinę sistemą Sovietų Sąjungoje. Šiuo laiku, pasak vieno aukšto JAV parei-gūno, Washingtonas tebelaukia kol susiformuos aiški opozicija, su kuria būtų galima užvesti ryšius.

Tuo tarpu, JAV, kartu su kitais Vakarų Europos kraštais, remia opozicinius vienetus kraštuose kaip Rumunija ir Bul-garija, siųsdami popierių, spaus-dinimo priemones, kompiu-terius, kopijavimo mašinas ir panašiai.

Sovietų Sąjungoje vis daugė-jant balsų ir grupių, norinčių reformas praveisti greičiau negu Gorbačiovas, amerikiečių politi-kų dešinysis sparnas, ypač res-publikonų partijoje, vis labiau spaudžia Bushą konkrečiai rem-ti reformų norinčius rusus. Žinia, B. Jeltsin jau buvo pri-imtas Baltuosiuose rūmuose, bet tuomet jis tik buvo vado-vaujantis Sovietų parlamento narys, ne opozicijos vadas.

Rašydamas New York Times laikraštyje, Thomas Friedman pastebėjo, kad Busho vyriausybė jau ilgą laiką persistengia jokiū būdu nepakenkti Gorbačioviui. Tai buvo matyti ir jo laikysenoje pabaltiečių atžvilgiu. Nekitaip suprastinas ir James Baker pa-reiškimas pirmadienį. Ir čia vyriausybė teduoda tik minima-linį galimą pripažinimą kylan-čiai opozicijai Rusijos federaci-joje, kuri vienaip ar kitaip at-rodo nebesulaikoma. Tačiau, Friedman nuomone, Bakero pareiškimas rodo JAV vyriausybės augantį supratimą, kad teks turėti ryšius ir su Gor-bačiovo opozicija.

Lietuvoje sudarytas komitetas ruoštis deryboms

Vilnius. Trečiadienį Vilniuje posėdžiavo naujai sudarytas komitetas pasiruošimui dery-boms su Sovietų Sąjunga. Komitetui vadovauja Bronius Kuzmickas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos prezidento viceprezidentas.

Kuzmickas vadovaus dešim-ties narių komitetui, susi-daranciam iš parlamento narių ir valdžios pareigūnų, turinčių AT-os įgaliojimus daryti pasi-ruošimus normaliems ryšiams su Sovietų Sąjunga. Šis komi-tetas neturės oficialios dery-bininkų rolės, bet padės suda-ryti ekspertų grupes apsvairstyti įvairius Lietuvos rūpesčius prieš kalbant su sovietais.

Trečiadienio posėdyje daly-vaus ir Lietuvos Užsienio ministras Algirdas Saudargas ir Gediminas Šerkšnys, pirminin-kas AT Valstybės Atstatymo komiteto.

Sovietų spauda negarsina Kohl-Gorbačiovo susitarimo

Maskva. Sovietų žinių agentūros mažai rašė ar kalbėjo apie prez. M. Gorbačiovo sutarimą, leidžiantį suvienyti Vokietijai istoti į NATO, nors jau veikia įstatymas drau-džiantis žinių cenzūrą.

Tassas tepranešė, kad Vakarų Vokietija sutikusi sumažinti savo karių dalinių skaičių po susijungimo. Neminejo, kad prez. Gorbačiovas atsisakė savo principo neleisti R. Vokietijai istoti į NATO.

„Izvestija“ atspausdino Tasso pranešimą, pridėdama dar ir savo korespondento Berlyne žinutę, kad Sovietų Sąjunga davusi sujungtai Vokietijai leidimą istoti į NATO.

Valstybinė televizija parodė vaizdus Gorbačiovo ir Kohl, kar-tu bevaikštančius pievoje ir va-žiuojančius į spaudos konferen-ciją, pasakydami tik, kad spaudos konferencija buvo transliuota anksčiau, ir nepa-sakydami, kas toje konferenci-joje buvo paskelbta. Išstos konferencijos nemačiusiems nebuvo pasakyta, kas ten buvo pranešta.

— Iš Los Angeles į Long Beach pradėjo veikti pirmasis vietinio susisiekimo traukinys, vadinamas Melynoji linija. Iki rugpjūčio 1 d. bilietai nieko nekai-nuoja, paskiau — 1.10 dol.

— Budapešte Vengrijos Parlamentas pirmąjį pokarinę nekomunistinei vyriausybei įsa-kė pradėti pasitarimus pasi-traukti iš Varšuvos pakto. Už tai balsavo 232 parlamentarai ir nė vienas prieš.

KALENDORIUS

Liepos 19 d.: Šv. Vincentas paulietis, Aureja, Drasūnas, Tanga.

Liepos 20 d.: Šv. Česlovas, Jeronimas, Alvydas, Aukštuolė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:24. Temperatūra ketvirtadienį 92 F., naktį — 71 F. Galimybė aud-rus rytu ir vakare, dieną — dalinai saulėta.

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Stasio Butkaus šaulių kuopos gegužinė-išvyka įvyks sekmadienį, liepos 22 dieną, „Pilenų“ stovykloje, prie Manchester, Mich.

PRISIMINSIM DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDĮ

Dariaus ir Girėno skrydžio metinės bus minimos Šv. Antano bažnyčioje sekmadienį, liepos 29 d., 10:30 val. šv. Mišių metu. Organizacijos kviečiamos Mišiose dalyvauti su vėliavomis. 12:30 val. p.p. akademija vyks Dariaus ir Girėno klube, Tillman ir Butternut gatvių sankryžoje, Detroit. Kalbės Edwardas Milkus. Deklamuos Vytautas Ogilvis. Dainuos Onutė Vindašienė ir Valė Tautkevičienė. Minėjimą-akademiją rengia Dariaus ir Girėno klubas. Visuomenė kviečiama Mišiose ir akademijoje dalyvauti.

ČIURLONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Čiurlonio ansamblis sekmadienį, rugpjūčio 12 d., 12:30 v. p.p. koncertuos Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Ansamblui vadovauja muz. Gediminas Purlys. Tai bus vienas iš paskutinių koncertų Amerikoje, prieš čiurlionių viešnagę Lietuvoje, rugsėjo mėnesį. Prieš koncertą veiks virtuvė. Koncerto bilietus iš anksto galima įsigyti Šv. Antano parapijos spaudos kioske, „Kasojė“ arba pas Kazį Gogelį, tel. 535-6683.

A.A. JUOZAS DITKUS

A.a. Juozas Ditikus, 91 m. amžiaus, mirė liepos 12 d., savo namuose, Detroit. Vėlinės paliko žmoną Marcelę, dukrą ir žentą Albina ir Joną Vyšniauskus, dukrą ir žentą Aldoną ir Alfonsą Ponelių. Šešis vaikai, keturi provaičiai. Atsisveikinimui su vėliniu vadovavo laidotuvių direktorė Yolanda Zaporackienė. Rožini sukalbėjo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas.

NAUJA BENDRUOMENĖS NARĖ

Liepos 15 dieną, Kristina ir Vitas Zubrickai susilaukė naujagimės dukrelės, Darios Aidos Zubrickaitės. Sveikinam tėvus ir senelius.

PAVERGTŲ TAUTŲ MINĖJIMAS

Pavergtų Tautų minėjimas įvyks sekmadienį, liepos 22 d., 6 val. vak. ukrainiečių Kultūros centre, Warren, Michigan. Pietūs 7 val. vak. Pagrindiniu kalbotoju pakviestas JAV kongresmenas William S. Broomfield, kuris yra Atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto mažumos vadovas. Dalyvavimas pietuose – 15 dol. Pakvietimai gaunami pas dr. Algį Barauską, tel. 258-6535. Pavergtų Tautų savaitės minėjimą rengia Detroito Pavergtų Tautų komitetas.

SPAUDA REMIA LIETUVI KANDIDATĄ

„Detroit News“ dienraštis liepos 15 d. laidoje pranešė, kad remia lietuvių kandidatą ir dabartinį Michigan valstijos atstovą republikoną Matt Dunaskiss į Senato 8-to distrikto. Atstovo Matt Dunaskiss tėveliai buvo aktyvūs Detroito Vaizbos buto nariai.

PAŠNEKĖSŲ SU LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIU

„Lietuviškų Melodijų“ radijo valandėlė liepos 13 d. transliavo pasikalbėjimą su Lietuvos Užsienio Reikalų ministru Algirdu Saudargu, viešėjusiu Lietuvos pasiuntinybėje, Washington. Ministeris Saudargas pasidalino įspūdžiais apie susitikimą su JAV Užsienio Reikalų sekretorium James Baker ir apie humanitarinę paramą Lietuvai. Pasikalbėjimo metu paaiškėjo, kad Michigano JAV senatorius Don Riegel remia sen. Moynihan rezoluciją, raginančią JAV suteikti 10 milijonų dol. vertės humanitarinę paramą Lietuvai. Michigano JAV senatorius Carl Levin dar nėra apsisprendęs ar šią rezoluciją remti.

PAŠNEKESIAI APIE LIETUVĄ RADIO BANGOMIS

Danutė Petrulytė grįžo iš Vilniaus universiteto kur praėjusius metus gilinavo savo mokslą žiniomis. Savo įspūdžiais pasidalino pasikalbėjime su Algii Zaporacku „Lietuviškų Melodijų“ radijo valandėlės liepos 17 d. laidoje. Taip pat buvo perduotas pasikalbėjimas su Vytautu Landsbergiu, kuris, kartu su Arūnu Mateliu, Audriumi Stoniu ir Artūru Jazdokimovu rodė savo filmus Jaunimo sąjungos liepos 16 d. Kultūros centre rengtoje vakaronėje.

LANKĖSI KUN. S. TAMKEVIČIUS

Kun. Sigitas Tamkevičius liepos 15-16 dienomis lankė Šv. Antano bažnyčią kur turėjo progos susipažinti su klebonu kun. Alfonsu Babonu ir buvusiu klebonu kun. Kazimieru Simačiu. Liepos 16 d. kun. Tamkevičius išvyko į Chicago Skautų Rako stovyklą, Custer, Michigan.

DAR APIE ŠV. ANTANO PARAPIJĄ

Daug kartų buvo rašyta apie Šv. Antano parapiją, kurios bažnyčią buvo numatyta uždaryti. Parapičiai jaudinosi, pyko ir siūlė įvairias, kartais nerealias sugestijas. Kad ši parapija išliko net po bažnyčią apnaikinusio gaisro ir klebono sužeidimo, reikia būti dėkingiems, mano supratimu, Lietuvos Vyčių veikėjui Robertui Boris, dr. Algii Barauskui, Algii Zaporackui ir parapijos klebonui kun. Alfonsui Babonui. Jie kurįjį atstovaudami parapijos tarybai, nuosaikių pokalbių ir rimtų argumentų dėka, įrodė, kad Šv. Antano parapija yra lietuvių religinis ir kultūrinis židinys, labai reikalingas vyresnio amžiaus žmonėms. Jokių žygių, dėl bažnyčios uždarymo, pas Šv. Tėvą nebuvo. Kuria ir arkivyskupas nesivadovavo sentimentais dėl parapijos ištikimybės gaisro, bet atsivėlgė į pateiktus faktus. Jei Lietuvos Vyčių 102 kuopos nariai randa reikalo kas mėnesį iš kitų parapijų atvykti į Šv. Antano bažnyčią bendroms pamaldoms, ir jeigu jie remia savo tėvų parapiją, tai jie padeda išlaikyti parapijos gyvastumą. Š.m. gegužės 27 d. kardinolui Edmund Szoka vizituiant Šv. Antano parapiją, Lietuvos Vyčiai aktyviai dalyvavo jo susitikime ir pamaldose, o jų veikėjas ir parapijos Tarybos vicepirmininkas Robert Boris gražiai pravedė kardinolo sutikimo tvarką. Minėtina, kad šiose iškilmėse gausiai dalyvavo kitų parapijų nariai, anksčiau priklausę Šv. Antano parapijai.

Los Angeles Lietuvos Vyčių valdyba. Iš k.: sėdi G. Kaškus, Arūnas Barkus ir Robert Novak. Stovi – Bronė Skiriene ir valdybos pirmininkė Marytė Šepikaitė.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

VISUOTINIS LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

77-tasis Visuotinis Lietuvos Vyčių seimas liepos 26-29 dienomis vyks Pittsburgh, PA. Šeimininkas to miesto 19 Vyčių kuopa.

Nariams jau anksčiau buvo išsiųstos registracijos anketos bei darbotvarkės. Planuojami įdomūs renginiai. Kadangi praeityje delegatai bei svečiai dažnai reikšdavo pageidavimą kokių sportinio užsiėmimo, trečiadienį, liepos 25 dieną įvyks golfo iškyla. Tą pačią dieną vyks ir Pittsburgho miesto kultūrinį paminklų lankymas. Centro valdybos nariai balandžio mėnesį lankė Pittsburghą ir pranešė jog tas miestas nebėra senovinis anglies kasyklų miestelis. Jis stebins atsilankiusius savo įdomybe. Suvažiavimas vyks viešbutyje, esančiame gerame rajone su įvairiomis pramogomis. Viešbutis yra žinomoje „Incline“ kalno papėdėje, suteikiančioje žavingą panoramą vaizdą.

Centro valdyba rūpinasi, kad darbo posėdžiai būtų darbingi. Tikimasi, jog Lietuvos Vyčių organizacijos seimo darbotvarkė vyks pagal planą ir bus laiku pasidžiaugti Pittsburgho miesto vaizdingumu.

Kiekviename suvažiavime vyksta keli diskusiniai būreliai įvairiais aktualiais klausimais. Šiais metais Nijolė Sadūnaitė pakviesta prelegente.

Registracijos mokesčiai yra 80 dolerių, tačiau Vidurio Amerikos apygarda nubalsavo savo delegatams, kurie lankys darbo posėdžius, sugrąžinti 50 dolerių. Be to 112-toji Chicago Vyčių kuopa paskyrė 300 dolerių paskirstyti visiems posėdyje dalyvaujantiems nariams. Tuo būdu, tik mažą dalelytę to registracijos mokesčio padengs delegatė ar delegatas.

Ankstyvas registracijos laikas jau praėjo. Viešbutyje kambarių mažai teliko, tai nedelsdami planuokit dalyvauti Visuotiniame suvažiavime Pittsburghe.

112-oji Lietuvos Vyčių kuopa Marquette Parke, į Visuotinį seimą gali pasiųsti 30 delegatų.

bos vicepirmininkas Robert Boris gražiai pravedė kardinolo sutikimo tvarką. Minėtina, kad šiose iškilmėse gausiai dalyvavo kitų parapijų nariai, anksčiau priklausę Šv. Antano parapijai.

Stasys Garliauskas

nasi kultūriniais reikalais, antroji vicepirmininkė Bronė Skiriene tvarko narių reikalus, protokolų sekretorius yra Arūnas Barkus, finansų sekretorė – Laima Baltrėnaitė, o išdininkas – Dennis Petras. Kuopos narys, jaunas architektas Jonas Sturas aprašo kuopos veiklą anglų kalba „Vyčiai“ žurnale. 1983 metais ši kuopa buvo Bronės Skiriens pastangomis atgavinta.

Praėjusiam kuopos susirinkime B. Skiriene laimėjimui padovanojo R. Petrutienės lietuviškais raštais išdorojė lėkštę. Tuo būdu kuopos kasoje buvo sutelkta 125 doleriai, kurie bus panaudoti pirkti vaistus siuntimui į Lietuvą. Moterys sunestų valgiu pavaišino kuopos narius bei svečius.

Californijos Vyčių susirinkimai vyksta kas trys mėnesiai. Susirinkimams pajaujinami istoriniais ir politiniais paskaitomis. Į 1990 metų Lietuvos Vyčių Visuotinį seimą, įvykstantį šio mėnesio gale, siunčiame delegatus.

Ši kuopa darniai apjungia jaunus ir vyresnius darbingoje veikloje!

Stasė Bajalienė

VYČIAI OHIO VALSTIJOJE

Pavasarinio Vidurio Centro apygardos Lietuvos Vyčių suvažiavimo metų vykęs kėglavimo turnyras buvo sėkmingas. Tą pasisekimo nulėmė didelė Clevelando, Pittsburgho bei Detroito miestų Vyčių parama. Didelis aciu rengimo komiteto pirmininkams Juozui P. Mantz ir Juozui Fletcher. Šie vyrai sudarė puikią programą. Penktadienio vakaro programą surengė Elena Mikalauskas ir Irena Gėtas. Pranė Petkus ir Eloise Bercezelly paruošė kavą bei pyragaičius šeštadienio ryto posėdžiautojams. Vakariene tą dieną pasirūpino Kitty Prasmantas ir Elaine Pacovsky, paruošdamos skanų bufetą. Įdomios Monte Carlo nakties rengėja Annamari Sluzas-Berger, o taip pat jos vadovaujamo komiteto nariai pagirtini už puikiai atliktą darbą. Stasys Vaitkus tvarkė sekmadienio Mišių pravedimo reikalus, Aldona Ryan vadovavo Vyčių himno giedojimui. Savaitgalį užbaigė kėglavimo banketu naujai įsteigtoje Amber Rose European Deli užėjoje, kurios savininkės yra mūsų narės Elinor Sluzas ir Judy Petroskas. Pagyrimo verti visi trofėjų laimėtojai. Dėkui visiems prie suvažiavimo pasisekimo prisidėjusiems.

Neužmirškime Lietuvos savo maldose!

Marija Agnietė Mikalauskaitė

Vertė

Aleksandras Pakalniškis Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Tinginytė – jauno žmogaus kapai.
M. Siguri

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipleščių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE KENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-6297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Blogieji stengiasi savo ydas
paslepti, gerieji – jas pažinti ir
pasitaisyti.

Kung-Dse

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundas Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1616; Rez. (708) 652-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 W. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 584-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Į SOVIETŲ SAJUNGOS ATEITĮ

Ką nors pranašauti — reiškia klysti, kartoją žymus istorikas Zenonas Ivinskis, kai jo dažnai klausinėdavo karo metu apie Lietuvos ateitį. Bet žmonės mėgsta klausyti apie tai kas gali būti, spėlioti. Mėgsta ir laikraštininkai, ypač sutikę žymesni sovietologai. Sovietų Sąjungos ateitis — dabar visiems mįslė. „World Press Review“ įdėjo Steven Shabad, redakcijos štabo nario, pasikalbėjimą su įtakingu Maskvos žurnalo „Ogoniok“ (Liepsnelė, Žiburėlis) redaktorium Vitaliu Korotiču. Keletas Korotičo samprotavimų apie netolimą Sov. Sąjungos galimą likimą.

Dabartinis politinis kursas eina teisingu keliu, bet varomoji jėga, sąlytūmė, mašina nerieda taip, kaip turėtų. Tai pavojinga. Vadovybė dar neturi aiškios linijos. Tai būtų panašu į automobilistą, kuris vieną koją laiko ant gazo, o kitą ant stabdžių. Tuo pačiu metu. Dabartinė S. Sąj. tebėra didžiulė imperija, bet jokiu būdu nėra sąjunga, kas tuo žodžiu turėtų būti vadinama. Vakarų Europa organizuojasi į sąjungą ir Sovietų respublikoms galetų būti modeliu. Negreit, bet turės taip būti ir su Rytu Europa bei sovietų respublikomis. Jos sudarys savo sąjungą, o gal integruosis ir į visą Europą. Respublikos turės sudaryti sutartis ir aiškiai apibrėžti savo teises lygių, nepriklausomų valstybių statusą.

Paklaustas, ar Gorbačiovas leis Lietuvai atsiskirti, atsakė, kad tai būtų natūralu. Juk jis leido išrinkti tokį parlamentą, kokio Lietuva norėjo, nujausdamas, kad parlamentas tai padarys pirmiausia. Ir viskas įvyko tik todėl, kad įvedė daug reformų. Bet Gorbačiovas nėra monarchas. Formaliai jis turi didelę galią, bet turi labai stiprią opoziciją, susidedančią iš senųjų kadrų ir kariškių. Po Lietuvos tą patį padarys ir kitos respublikos. Pirmą jos atsiskirs, paskui integruosis ir sudarys naujais pagrindais konglomeratą. Sunkiau spėti, kaip reikalai vystysis su musulmonų respublikomis. Ten kita situacija. Visai nepriklausomais kraštais nesirengia būti nei Vakarų Europos valstybės: sudarė Bendrąją rinką; dabar siekia ir politinės vienybės. Viena be kitos negali egzistuoti. Tai natūralus procesas. To paties siekia Lotynų Amerika; galvoja ir Azijos valstybės. Generolas de Gaulle yra pareiškęs: „Geografijos pakeisti negalima, bet geopolitika galima“. Mes ir esame toje stadijoje, kai keičiasi geopolitika.

Ar galima pilna demokratija visuose kraštuose? Korotičas netiki. Tokioje Estijoje — taip, bet ne Turkmenijoje. Reikia leisti kiekvienai respublikai turėti savo skirtingą konstituciją ir pagal tai tvarkytis.

Antisemitizmas S. Sąjungoje egzistuoja ir stiprėja, nes iki šiol už jokią antisemitinį veiksmą arba už pogromą, kaip buvo Baku mieste ir Tadžikistane, nėra iškelta byla. Jei KGB apie tai iš anksto žinojo, kodėl nepasirūpinta užkirsti kelią; jei nežinojo — kam tada iš viso reikalingas KGB aparatas!

Opozicinės partijos neformaliai egzistuoja, ir tai leidžia garšiai kalbėti apie ką tik nori. Jei, sakysim, iš ryto ką nors negero prieš valdžią pasakai, o į vakarą niekas neatneina tavęs suimti, vadinasi pradėdi gyventi normalų gyvenimą, yra ir opozicija. Biurokratų iš viršaus planuojamas ūkis yra nesamone. Priėjom prie to, kad negalime iš-

simaitinti. Vargšų, neturtingų žmonių nuolat daugėja, ne mažėja. Spaudos įstatymo kol kas nėra. Žada paskelbti dar šiais metais. Dabar tik draudžiama rašyti tai, kas pakenktų krašto saugumui. Tai sudaro nemaža keblumo redaktoriui. Oficialios cenzūros irgi nėra, bet kai laikraštis spaustuvėje, karinis cenzorius jau įsikiša ir kartais neleidžia platinti to numerio.

Apie Jelciną. Redaktorių ji pavadinio didžiuoju Gorbačiovo opozicionierium, atstovaujančiu pačiam kairiausiajam sparnui partijos hierarchijoje (pasikalbėjimo metu Jelcinas dar nebuvo išstojęs iš partijos). Jeigu Gorbačiovo perestroika nepasisektų, būtų tragedija, ekonominė ir politinė katastrofa žemyne, kuris užima šesťadalį žemės paviršiaus, kuriam sukoncentruota daugybė karių raketų ir fanatiškai nusistačiusių kariškių. Perestroika yra žingsnis į normalų, žmonišką gyvenimą. Tas būtina, neišvengiama. Prie to privedė ir veda visų tautų, visos žmonijos informacijos išsiplėtimas. Artimoje ateityje satelitų pagalba turėsime televizijos programų pasikeitimus, vieni kitus geriau suprasime.

Ar komunizmas jau miręs? Sunku pasakyti. Komunizmas niekad nebuvo realybė, tik pažadai. Amerika gyvena ir dirba dabarčiai, ir iš to daug naudos; komunizmas kažką kūrė, žadėjo ir nutolo nuo normalaus gyvenimo ir nieko neturi. Rusija kadaise grūdus eksportuodavo, dabar importuoja. Šaltasis karas? Taip jo nebėra, bet yra politinių mokslo žmonių ir Amerikoje, ir Sovietų Sąjungoje, kurie šalto karo nori. Daugybė kariškių bando išlaikyti įtampą, kad pateisintų naujų raketų, lėktuvų ir bombų gamybą. Ta prasme šaltasis karas niekad nesibaigs. Per daug žmonių iš to gyvena. Blogiausia, kad šaltasis karas gasdina žmoniją karštu karu. Kai turima tokių baisių branduolinių ginklų, po karo karo laimėtojų nebus.

„Ogoniok“ turi tiesioginę telefono liniją su sovietų valdžios centru. Anksčiau valdžios žmonės telefonu dažnai duodavo nurodymus ką dėti, ko nedėti. Dabar labai retai skambina. „Valdžia turi kitų svarbesnių reikalų negu kištis į redakcinį darbą“, pasijuokė Korotič. Be to, įsitikino, kad jau neturi priemonių laisvą žodį sulaukyti. Žurnalas pasidarė labai populiarus, keleriopai pakilo tiražas, ir dabar spausdinama 4,6 milijonai egzempliorių. Kasdien gauna apie 1,000 laišku. Skaitytų skundžiasi visokiais bėdų, nes negali pasiekti valdžios sluoksnių, neturi, kas juos išklaustų. Jeigu valdžios aparatas normaliai funkcionuotų, sumažėtų ir skundų kalnai, ir tiražas.

Dar vieną patarnavimą žurnalas daro: į įvykių vietas važinėja korespondentai su video kameromis; paskui filmus dauginą ir pardavinėja labai aukštom kainom: nuo 300 iki 500 rublių. Dar planuoja bendrom pastangom su amerikietiškom „Time“ ir britų Maxwell Foundation leisti „Ogonioką“ anglų kalba užsieniui ir nukonkuruoti valdžios propagandinius „Soviet Union“ ir „Soviet Woman“. Tokias mintis laisvai išdėstė populiariausio spaudos organo redaktorių, pasakė opozicinės sąžinės nemeluotą žodį.

č. g.

„DEMOKRATIJA IR NEPRIKLAUSOMYBĖ“ PRAHOJE

VYTAUTAS SKUODIS

1988 metų pabaigoje Vilniuje susirinkusiems demokratinėms judėjimų Sovietų Sąjungoje atstovams prašant, Vakaruose buvo įkurtas koordinacinis centras demokratiniam judėjimui Sovietų Sąjungoje remti. Jis pasivadino „Democracy and Independence“ (Demokratija ir nepriklausomybė). Šia organizaciją sukūrė 24 įvairių tautybių Sovietų Sąjungoje buvę politiniai kaliniai ir disidentai. Lietuvai joje atstovauja kun. A. Svarinskas ir V. Skudis.

Ši organizacija oficialiai buvo įkurta 1989 m. pavasarį Paryžiuje, pirmoje jos suorganizuotoje tarptautinėje konferencijoje. Paryžiuje ji buvo užregistruota Prancūzijos valdžios įstaigose. Iki šiol pagrindinis šios organizacijos renginių remėjas yra JAV institucija „The national council to support the democracy movements“.

Po sėkmingos konferencijos Paryžiuje ir tu pačiu metu rudenį italų iniciatyva surengto simpoziumo Romoje, trečias renginys — tarptautinė konferencija „Taikus kelias į demokratiją“ — buvo suorganizuota liepos 4-6 d. Čekijos-Slovakijos federacinės respublikos sostinėje Prahoje.

Šį kartą, be aukščiausių minėtoms Amerikos institucijoms, konferencijos pravedimui Prahoje finansavo dar 10 kitų Amerikos privačių kompanijų ir asmenų. Turbūt, dėl šios priežasties ir konferencija atvyko daug amerikiečių.

Konferencija nuo ankščiau įvykusių skyrėsi tuo, kad, be organizacijos „Demokratija ir nepriklausomybė“ narių ir kitų konferencijos dalyvių iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų, daug svečių buvo iš Sovietų Sąjungos. Pastarieji atstovavo įvairioms demokratinėms organizacijoms Rusijoje, Ukrainoje, Armėnijoje, Azerbaidžane, Gruzijoje.

Į Prahos konferenciją atvyko Estijos Liaudies fronto veikėjas, populiarius rašytojas Arno Vallikivi, Latvijos Nepriklausomybės judėjimo atstovas filosofas Olgierd Eglitis, Lietuvos Respublikos parlamento nariai Kazimieras Uoka ir Petras Vaitiekūnas.

Visų delegacijų, atvykusių iš Sovietų Sąjungos ir iš Pabaltijo kraštų, laukė maloni staigmena: jos buvo apdovanotos kompiuteriais, telefaksais,

rašomosiomis mašinėmis ir kita technika, turinčia didelę paklausą demokratinuose judėjimuose. Visu tuo pasirūpino organizacijos „Demokratija ir nepriklausomybė“ konferencijos rėmėjai.

Konferenciją atidare Čekijos-Slovakijos federacinės respublikos prezidentas Vaclavas Havelis, pats neseniai buvęs Čekoslovakijos disidentas ir politinis kalinys.

Pirmąją konferencijos dieną dominavo organizacijos „Demokratija ir nepriklausomybė“ nariai ir jos prezidentas Paruiras Airikianas, vadovavęs dvi valandas trukusiam spaudos konferencijai ir posėdžiui, kuriame trumpai ir glaustai kalbėjo kraštų atstovai — organizacijos nariai ir svečiai. Lietuvos tema kalbėjo V. Skudis.

Jo kalbą pratęsė iš Lietuvos atvykęs Petras Vaitiekūnas. Pirmasis kalbėjo apie čekų, slovąkų ir lietuvių istorinius ryšius bei bendro likimo paraleles, antrasis — apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir lietuvių tautos nusivylimą Vakarais dėl jų nenoro pripažinti 1990 m. kovo 11 d. konstituciniu-demokratinu būdu atkurtą Lietuvos valstybinę nepriklausomybę.

Antrąją konferencijos dieną buvo skaitomi pranešimai ir vyko diskusijos trijuose posėdžiuose, kurie buvo pavadinti „Kelyje į demokratiją“, „Ar yra alternatyva laisvajai rinkai?“ ir „Ką turėtų daryti Vakarai?“ Viename iš tų posėdžių kalbėjo Lietuvos parlamento narys Kazimieras Uoka.

Apibendrinant visus pasisakymus, kuriuos padarė organizacijos „Demokratija ir nepriklausomybė“ nariai, svečiai iš Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo kraštų bei politiniai veikėjai iš JAV, Prancūzijos, Anglijos, buvo galima padaryti išvadą, kad tie demokratiniai judėjimai, kurie dabar vyksta Sovietų Sąjungoje ir kurie nula-

tos stiprėja, yra rimta jėga, su kuria Vakarų pasaulio vadovai turėtų skaitytis. Jeigu jie tikrai nori, kad Sovietų Sąjungoje būtų įgyvendinta demokratija, o visame pasaulyje užtikrinta taika, Vakarų pasaulio vadovai daro didžiulę klaidą, remdami M. Gorbačiova ir jo „perestroiką“, kurios tikslas — sustiprinti

totalitarinę komunizmo sistemą Sovietų Sąjungoje. Vakarai neturėtų prie to prisidėti ir ta sistema neturėtų būti remonuojuama, naudojant Vakarų kapitalą. Ta sistema turi būti esmės pakeista. Prie to ir eina visi Sovietų Sąjungoje veikiančios demokratiniai judėjimai.

Trečiąją konferencijos dieną dominavo čekų ir slovąkų organizacijos „Charta 77“ nariai. Ši organizacija ilgą laiką buvo pagrindinė opozicinė jėga Čekoslovakijos kelyje į demokratiją. Diskusijose apie šio krašto sunkias ekonomines problemas dalyvavo ir grupė amerikiečių.

Konferencija vyko tuo pat metu kai Čekijos-Slovakijos parlamentas posėdžiavo rinkdamas respublikos prezidentą pilnai kadencijai ir sprenddamas naujos vyriausybės klausimus. Tai buvo viena iš priežasčių, kad konferencijos klausytojų tarpe vyravo ne čekai, slovakai ir moravai, o amerikiečiai, specialiai atvykę į šią konferenciją.

Visi konferencijos dalyviai galėjo pirmieji betarpiškai pasveikinti ką tik naujai išrinktą Čekijos-Slovakijos federacinės respublikos prezidentą Vaclavą Havelį, kurio išrinkimo baigėsi šio krašto perėjimo iš komunistinės sistemos į demokratine laikotarpis. Pereinamojo laikotarpio aistrų pėdsakus dar buvo galima matyti Prahos gatvėse. Amerikos miestų sienų

terliotųjų pavyzdžių, naudojant panašią „techniką“, Prahos miesto sienos kai kur išrašinetos, tačiau skirtingai nuo amerikietišku, prasingais užrašais. Daug kur ant sienų iš tolo juodojo arba raudonojo šūkliai: Šalin fašistus! Šalin totalitarizmą! Šalin melą! Galas senai tvarkai! KPC — teisman! ir panašiai. Fašistais vadinami Čekoslovakijos komunistai (KPC), kurių centro komiteto pirmasis sekretorius tuo metu, kada vyko konferencija, buvo teisiamas už fizinį susidorojimą su demonstrantais, kurie 1989 m. spalio 28 dieną paminėjo Čekoslovakijos nepriklausomybės dieną. Tada ir pats Vaclavas Havelis tiksliai per atsitiktinumą išvengė naujo arešto.

Vaikščioldamas Prahos gatvėmis pastebėjau vienintelį komunistų „ginklą“ prieš Prahos gyventojų neapykantą jiems, tai... Stalino portretą, priklijuotą vienos metro stoties nepasiekiamoje vietoje. Tuo tarpu Vaclavo Havelio portretas daug kur išstatytas languose ir pakabintas net triukšmingose aludėse.

Beje, tuo pereinamoju laikotarpiu jungtinės Sovietų ir Čekoslovakijos KGB jėgos ėmėsi energingų žygių, kad ši organizacijos „Demokratija ir nepriklausomybė“ konferencija Prahoje neįvyktų. Keli kviešti svečiai iš Sovietų Sąjungos ir konferenciją atvykti negalėjo, nes KGB iš jų atėmė išvykimo dokumentus. Organizacijos prezidentui Paruirui Airikianui, išrinktam į Armėnijos TSR Aukš-

čiausiąją tarybą 90% balsų, nebuvo leista įvažiuoti į Sovietų Sąjungą. Bvo daromos atkaklios pastangos į pačią organizaciją „Demokratija ir nepriklausomybė“ įvesti asmenį, prisidengusį Lietuvos Laisvės lygos igaliojimai, kuris, nors tik prieš metus atvyko į Ameriką, tačiau jau spėjo plačiai pagarsėti provokacijomis, intrigomis ir melu.

Prahoje įvykusiai konferencijai didelį dėmesį rodė vietinės ir užsienio spaudos, radio ir TV atstovai. Konferencijos eigos fragmentai keletą kartų buvo rodomi per Prahos televiziją. Dar konferencijai nepasibaigus, apie ją jau pasirodė straipsnis laikraštyje „The Boston Herald“. Apie ją rašė vietiniai ir kiti užsienio laikraščiai.

Organizacija „Demokratija ir nepriklausomybė“ prieš konferencijos pradžią ir po jos turėjo daug posėdžių einamiesiems reikalams aptarti. Buvo priimtos kelios rezoliucijos ir kiti dokumentai, kurie buvo išplatinti spaudos atstovams. Dvi rezoliucijos buvo skirtos Pabaltijo klausimui. Viena iš jų — tiksliai apie Lietuvą.

I organizaciją buvo priimti apie dešimt naujų narių, ju tarpe Lietuvos parlamento nariai K. Uoka ir P. Vaitiekūnas. Buvo sudaryta koordinacinė taryba iš šios organizacijos narių, kurie gyvena Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijo kraštuose. I tos tarybos sudėtį buvo išrinktas kun. Alfonsas Svarinskas, kuris birželio 18 dieną sugrįžo į Lietuvą.

Vilniaus universiteto mergaičių choras „Virgo“ prie Jaunimo centro.

DUOBĖ

Romanas

ANDRIUS NORIMAS

9

— Bet, panele Nancy, jūs, kaip medicinos sesuo, žinote kaip ši „žolė“ veikia. Gal mums papasakosite?

— Kodėl ne? Mielai! Matote, mediciniškai tiriant narkotinės medžiagos mariuanos žolės stiebuose ar lapuose gali veikti nervų sistemą, sukeliamos ne tik paprastą apsvaigimą, bet dažnai ir haliucinacijas, trumpalaikį išėjimą iš tikrovės. Panašiai, kaip psichodelinis LSD, tik silpniau. Jautresnieji žmonės, įpratę į mariuaną, kartais linksta į savižudybę arba net ir į žmogžudystę. Todėl jos rūkymas ir ypač įpratimas ją naudoti yra pavojingas, nors sveikatai per daug nekenksmingas.

— Ak, vis tiek tai baisu, baisu...

Nancy pasakojimo metu Marija stebi Vyto veidą iš raiškų, o Jurgis atidžiai klausia viešnios. Jai baigus, jo veido bruožai kiek sušvelnėjo, jis lyg nuolaidžiau žvelgia į abu jaunuolius.

— Dabar man paaiškėjo. Matau, kad meilė verčia jus pagelbėti mūsų sūnui.

Marija nekantriai nutraukia vyrą, nes jai tokie atviri žodžiai apie sūnaus meilę kiek žeidžia klausą.

— Jurgi! Be reikalo tu keli tokius dalykus!... Iš viso dar net nežinau, kokio pobūdžio jų draugystė, o jau sprendi apie meilę!

— Tuos dalykus niekas ir niekad negali nuslėpti — jie tartum įrašyti veiduose! Aš nieko blogo neižūriu mano pasakyme. Juk matau savo akimis! Besimylint

visada naudinga visokius klausimus kelti, gvilteni juos dar pačioje užuomazgoje, ypač galvojant apie bendrą ateitį...

— Ką turite galvoje? Apie kokią bendrą ateitį kalbate?

Nancy nustebusi ir lyg pati dabar pereina į puolimą. Iš to Jurgis sprendžia, kad Vyta dar nėra su ja kalbėjęs apie vedybas. Pasijunta kiek nesmagiai, per skubiai iškelęs sūnaus vedybų klausimą. Jis nustemba.

— Argi? Argi judu nesutarėte su Vyta susituokti? Nancy žvelgia į Vyta, paskui nuleidžia galvą. Sykiu nurimsta jos bekylas protestas. O iš atsakymo Jurgis cupranta klaidę.

— O, taip!... Ši klausimą mes jau esame aptarę... Bet gal geriau ir jūsų klausimą galėtumėte atsakyti pats Vito...

Abiejų tėvų akys sminga į sūnaus veidą. Nancy pasirodusi taip pat klausyti. Jaunasis Bartonis pirmą kartą pasijunta esąs atsakingas už savo veiksmus ir sprendžia savo ateitį. Jaučia akimirkos svarbą. Tai jo gyvenimo posūkis, lemiamoji valanda — kaip jis pasisakys, taip turės būti! Todėl pradžiję drąsa lyg apleidžia jo krūtinę, o sprendimo sunkumas nulenkia svambių galvą.

— Matote... Nors dar nėra atėjęs tinkamas laikas... Bet aš dabar... jeigu jau apie tai užėjo kalba... noriu pranešti...Mudu su Nancy planuojame mudviejų gyvenimą sujungti į bendrą vėžes... Bet dar turėsime viską smulkiai aptarti...

Jurgis tyli. Jo lūpos vėl sučiauptos, priešingai plačiam Marijos šypsnui jis net nuleidžia žvilgsnį nuo sūnaus. Jaučiasi esąs įžeistas. Nė karto tėvams apie savo šią savo draugystę su Nancy net neužsiminęs, Vyta nelauktai kalba jau apie vedybas! Jų draugystė tėsiasi vos porą mėnesių! Užsiminus apie vedybas Jurgis lyg laukė Vyta paprašant tėvų leidimo tokiam

žygiui. Dabar gi, tarytum lygus lygiui, sūnus išdidžiai ir sausai praneša apie būsimą faktą. Nesuvaldydamas savo balso griežtumo ar pykčio nervingai nutraukia sūnaus kalbą:

— Paprastai prieš vedybas jaunieji bent atsiklausia tėvų! o dabar mes girdime tik staigią naujieną, tiksliai pranešimą, kad tokio su tokia vestuvės dar įvyks... Manau, kad tėvai turi teisę aprobuoti sūnaus vestuves kol jis dar išlaikomas!

— Jurgi!... Ką tu!

Marija nenori išsišokimų, susipykimo ar aštrumų. Jai skaudu prarasti sūnų, bet mato tik jo laimę ir trokšta to. Jurgis nepaiso žmonos pastabos, nereaguoja jos perspėjimo valdytis ir šaltai viską svarstyti.

— Kai panele Nancy baigs svečiavimąsi, noriu konfidencialiai iš Vytauto išgirsti prašymą leisti vesti... ir padiskutuoti...

— Tuo tarpu vėčiau apie tai nekalbėkime, Jurgi... Matau — tai mus visus labai jaudina. Ar galii jus kuo nors pavaišinti, panele?

Viešnia maloniai šypsoi. Ji nesupranta jų tarpusavio ginčų, tik mato, jog Bartonienė nenori nemalonumų.

— Labai ačiū, ponie Bartonis... Jūs esate labai maloni! Bet aš jau tikrai turiu skubėti į darbą... Norejau tik su jumis susipažinti.

Salia jos pakyla ir Vyta. Bartonis tap pat atsisloja, lyg galutiniam atsisveikinimui. Tik Marija susigriebia:

— O, ne, panele, sėskite! Aš vis tiek atnešiu... gal vyno?

Nesulaukdamas atsakymo skubiai eina į valgomąjį kambarį. Jurgis staiga pajunta nenugalimą norą nebematyti abiejų jaunuolių. Pakyla paskui žmoną.

(Bus daugiau)

KUN. S. TAMKEVIČIUS DETROITE

LIŪDA RUGIENIENĖ

Liepos 5-8 dienomis Detroito lankė kun. S. Tamkevičius. Kauno kunigų seminarijos, Lietuvos Skautų sąjungos, ateitininkų, Caritas organizacijų dvasios vadas. Penktadienį, liepos 6 d. rytą, lydimas Lietuvos Vyčių veikėjo Roberto Boris, nuvyko į „Michigan Catholic“ redakciją. Čia ilgai kalbėjosi su žurnalistu Thomas Ewald. Vėliau aplankė St. Mary's lenkų kunigų seminariją. Seminarijos rektorius parodė seminarijų klases, bendrabutį, koplyčią, gražiąją bažnyčią, kurioje yra ir Aušros Vartų Marijos koplyčia, atsakinėjo į kun. Tamkevičiaus klausimus, davė jam naudingos literatūros. Po šio vizito vyko į WPON radijo stotį, kur radijo bangomis kalbėjosi su Algiu Zapracku. Vakare mūsų šeimos namuose susitiko su vietos lietuvių skautų vadovais, o šeštadienį, liepos 7 d. vakare pas Janiną ir Narimantą Udris — su Detroito ateitininkais.

Sekmadienį, liepos 8 d., Dievo Apaizdos lietuvių parapijoje 10:30 val. kun. Tamkevičius aukojė gv. Mišias. Savo pamokslu gyveno dvi pagrindines mintis. Pirmoji, kad Kristus kviečia visus pas Jį ateiti ir žada sustiprinimą. Lietuvoje okupacijos metais, tai buvę ypatingai prasminga. Lietuvių rankose nuolat buvo rožinis, o lūpose — malda. Pernai birželio mėn. per trėmimų minėjimą, tūkstantinė minia, ėjusi nuo Laisvės paminklo į Dainų slėnį, sustojusi geležinkelio stotyje spontaniškai sugiedoję „Marija, Marija“. Nevenias partizanų savo kišenėse nešiodavo maldaknygę, o dar vaiku būdamas, kunigas matydavo partizanų stovintįs eltiškai išpažinti. Kai kuriose parapijose buvę net 50-60 gyvojo rožinio būrelių, Marijos šventovės neturėjo maldininkų. „Lietuviai suprato, kad ji išgelbės ne pasaulio galingieji, kad jo likimas yra Dievo rankoje“. Dabar reikalai pasikeitė. „Kunigai gali ateiti į mokyklą ir mokyti vaikus tikėjimo, o dar neseniai kunigai už tai buvo teisiami. Turime religinę spaudą, net valandėlę televizijoje... Tai kas įvyko pernai ir šimt negalima kitaip įvertinti, kaip dangaus tebekla“. Nenuostabu, kad Lietuvoje yra daug vilčių būti laisvais. „Ateikite, kurie vargstate“ žodžiai tinka ir laisvajam pasauliui, nes čia taip pat netruksta ligų, nelaimių, o ir nuo senatvės neįmanoma pabėgti.

Antroji pamokslas mintis buvo, kad Kristus kviečia iš Jo mokyti. „Tai labai svarbus priminimas 20-tojo amžiaus vaikams, kad reikia mokyti ne iš Lenino, bet iš Kristaus“. Šis paskatinimas yra labiausiai aktualus laisvojo pasaulio žmonėms. Lietuvoje iš patirties žinoma kas yra komunizmas, bet Jungtinės Amerikos Valstijose, Pietų Amerikoje, net ir Europoje dar yra asmenų, tikintį komunistu, kaip žmonių išsigelbėjimu. Kristus kviečia mokyti ne neapykantos, bet meilės, galeistumo. „Stebėtojas kokia Lietuva šiandien santūri, nesiskubina suvedinėti sąskaitų“. Jie nepriekiaštuoja priešams, bet moka atleisti ir užmirti. „Dievas tebūnie jiems galeistingas už visus juodus darbus, kuriuos jie įvykdė“. Turime mokyti nuolankumo, ne išdidumo. „Visi išdidieji praeina, o mažytė kukli paprasta Lietuva, 50-tų metų ujava ir pavergtą, žingsnis po žingsnio keliai ir ramiai tvirtai eina į priekį. Viešpats laimina tuos, kurie iš Jo mokosi“.

Po šv. Mišių kun. S. Tamkevičius kalbėjo Kultūros centre. Gausiai susirinkusiai visuomenei kuniga pristatė Dievo Apaizdos parapijos tarybos švietimo komiteto pirmininkę Mariją Jankauskienę. „Šiuo metu turėjau būti Sibire ir pagal žmonių planus neturėjau būti laisvame pasaulyje, bet žmonių planai nėra Dievo planai“. Lietuvoje dabar išgyvenama daug džiaugsmo, nes atgauta teisė giedoti himną, vėl plevėsuoja trispalvė ir pagaliau sulauktas nepriklausomybės paskelbimas. Tačiau yra ir daug nerimo. „Kremlius neplanuoja Lietuvai laisvės, jie planuoja savo galo. Kremlius, kaip pagyvenęs žmogus, nemąsto apie savo mirtį“. Visa politika atrodo eina tokia linkme, kad „Lietuva vis tiek bus laisva. Imperija jau lavonas ir kas miršta yra neprikliamas“. Laikas veikia Lietuvos naudai. Lietuvos Bažnyčia jau ne tokia, kokia ji buvo prieš 10-tį metų. Katekizmas jau mokomas mokyklose. Vien Kaune užrašė 15,000 vaikų katekizmą mokyti. Stojančiųjų į kunigų seminariją yra proporcijai daugiau, nei laisvajame pasaulyje. Pernai į Kauno seminariją įstojo 70, šimt tikimasi irgi nemažiau. Lietuvos Bažnyčioje reikalingos reformos, kurios okupacijos metais buvo neįmanomos, nes tai būtų sukėlę sąmyšį. Gal ir gerai, kad buvo palaukta, nes dabar matyti laisvojo pasaulio klaidos. Lietuvos bažnyčiose buvo išlaikyta aukos dvasia ir gyvas Kristaus kryžius. Čia daugiau pastebima džiaugsmo siekimas. „Jei Lietuvoje nebūtų buvę partizanų, tremtinių, gulagų, tai ir dabartinis Sąjūdis nebūtų nuvedęs į tvirtovę, į kurią nuvedė“. Kankinių skaičiai labai gausūs. „Prie šios aukos yra ir jūsų dalis“. Kai buvo šauktasi pagalbos, atsiliepijo Amerikos lietuviai. Išspausdinta Kronika ir „mūsų balsas pasidarė stiprus. Jį išgirdo ne vien vakarai, bet ir Kremlius. Padėtis keitėsi“. Visos demonstracijos, aukos bei parama turėjo savo prasmę. „Matome pas jus didelę meilę Lietuvai. Surandame čia didesnę meilę Lietuvai nei tėvynėje... Reikia jums pasakyti ačiū ir už tuos, kurie kovo 11-tos nesulaukė. Ačiū už jūsų meilę, auką, maldą, pastangas“.

Kun. Tamkevičius nuolat yra klausiamas: kaip galima Lietuvai padėti? Lietuva turi medžiagines ir dvasines problemas. „Medžiaginės problemos aiškios — visko trūksta, o galimybės ribotos... Remdami medžiagiškai būkite atsargūs, kad tai tikrai pasiektų jūsų tikslą“. Lietuva ant savo kojų turės pati atsistoti. Dvasinės žaizdos yra kur kas gilesnės. Netruksta nesąžiningumo, alkoholio, tingėjimo dirbti, abejingumo ne tik tikėjimui, bet ir Lietuvos reikalams. „Padėkite gydyti dvasines žaizdas. Tegul jie visada mato, kaip jūs mylite tėvynę ir Dievą“. Lietuviai laiko tekmeje girdejo daug žodžių, kurie neišsipildė. Šiandien jie žiūri ir gyvą pavyzdį. Meilę Lietuvai išsivijoje yra labai sunku perduoti jaunesnėjai kartai, bet tai yra būtina, nes ateityje turime išlikti vieningi ir vienodai mąstyti.

Kun. Tamkevičius mielai atsakė į jam pateiktus klausimus, kurių netrūko. Dar būtų buvę galima ilgai klausinėti apie Lietuvos Bažnyčią, Lietuvos politinę padėtį, jaunimą, jo globojamas organizacijas. Daugiau sužinojome turėjusieji galimybę su juo artimiau pabendrauti. Pajutome, kad kol Lietuvoje yra dvasinių tvirtovių, kaip kunigas

Kalba kongresmenas Richard Durbin. Sėdi Lietuvos generalinis konsulas V. Kleiza su žmona, Lemonto burmistras Joseph Forzley, Radzevičiūtė, senatoriaus Alan Dixon, raštinės vyriausiasis pareigūnas Emmet O'Neil, senatorius Paul Simon su žmona, Lemonto prižiūrėtojas Robert Porter, valstijos atstovas Sam Panayotovich.

Nuotr. J. Tamulaičiū

SEKMADIENĮ BUVO ŠVENTĖ

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Stengiuosi skaitytojus supažindinti su vokiškos spaudos (Vakarų Vokietijos, Šveicarijos, Austrijos) reakcija į paskutinius Lietuvos politinius įvykius, duodamas sutrumpintus straipsnius bei komentarus. Nerasdavau laiko nuvažiuoti į Heidelbergą ar Mannheimą nusipirkti Lenkijos spaudos, tad esu dėkingas vieno Lenkijos uot docentui, atsiuntusiam Atveikio savaitę pluoštą lenkiškų laikraščių, kuriuose liečiami Lietuvos reikalai. Susirašinėdamas su juo visuomet prašau siuntinėti tik tokią spaudą, kurioje paliečiami yra lietuvių lenkų santykiai ar Lietuvos politiniai klausimai.

Pasirodo, kad didesni Lenkijos dienraščiai ir Gedimino miestą buvo pasijutę savo korespondentus, kurių pranešimai tilpdavo pirmuose psl. Prietokių priklauso Varšuvos „Rzeczpospolita“ net su dviem korespondentė — Maja Narbut ir Elzbieta Savicka, „Solidarnosc“ leidžiama „Gazeta Wyboreza“ su jos atstovais Vilniuje Jacku Borkovičium ir nuolatiniu Maskvos korespondentu Leonu Bujko ir t.t.

Iš anksto turiau pranešti, kad visa lenkiška spauda yra mūsų pusėje, simpatizuodama Lietuvos laisvės siekiams ir tik iš gražiausių pusės aprašydama lietuvių laisvės kovą, dėjo nuotraukas pirmuose psl.

Daug laiko ir vietos užimtų vien tik trumpas straipsnių ištraukos ar komentarai, tad perkelsiu skaitytojus jau į praėjusią dieną — paskelbtos nepriklausomybės — duodamas Varšuvos „Rzeczpospolitos“ bendradarbes Elzbieta Savickos sutrumpintus pranešimus iš Vilniaus.

Kovo 13 d. ilgame pranešime „Lietuva (taip ir rašo lenkiškas laikraštis — K.B.) reiškia laisvę“ Maja Narbut rašo, kad dar vakar Lietuva tebebuvo Pabaltijo tarybinė respublika, šiandieną ji formaliai yra nepriklausoma, pradėdama naują savo istorijos etapą. Lenkė grįžta į Lietuvos istorinę praeitį, primindama skaitytojams 700 m. Lietuvos valstybingumą, brutalią mūsų valstybės okupaciją, kuri nepajėgė sužlugdyti mūsų ūkio, kadangi žemės ūkio produktų gamyba yra penkerio-pai didesnė už pareikalavimą. Prieškarinėje Lietuvoje žemės

Tamkevičius, mūsų jaunimas ir tautos ateitis yra stiprios rankose. Liepos 9-tą kunigas išvyko į Dainavos stovyklavietę. Liepos 16-tą dalyvaus Dainavos metinėje šventėje, o po to keliaus į Rako stovyklą pas skautus.

lenkų kalba. Gaila tik, kad naujas redakt. pakeitė ankstyvesnį „Vilnis“ vardą į „Wilno“.

Paskelbus nepriklausomybę, giedamas Lietuvos himnas. Manding, daug gyventojų nepatenkinti V. Landsbergiu, galvodami, kad prezidento pareigas turėjo užimti Alg. Brazauskas. Žmonės kalbėjo: „o, A. Brazauskas visai kas kita! Jis važinėjo į Maskvą, moka su ja kalbėtis. Tai šių laikų žmogus. Jo ir veido išraiška „gaspadoriška“. Taip pat kalbama, kad kovo 11 d. daug atstovų pasiekė rinkėjų telegramas, kviečiant balsuoti už A. Brazauską.

Lenkė rašė, kad nutraukus Lietuvos KP ryšį su Maskva, Lietuvos KP „akcijos“ gyventojų tarpe gerokai pasuko, kadangi A. Brazauskas yra realistas ir jo užimtoji linija yra saugesnė. Ne visi nori iš „Lados“ automatinės atsisėsti ant dviračio, suspausti diržą, kadangi numatomos sankcijos. Taip rašė kovo 16 d. Maja Narbut, užbaigdama savo pranešimą pastatyti klausimu Kauno atstovui Vidmantui Pavilioniui, kadangi parlamentas paskelbė atsisaukimą į pasaulio tautos, prašydamos paramos.

— Kas gali jus paremti? — Gal tik Vatikanas — skambėjo V. Pavilionio atsakymas. Kovo 26 d. „Zečpospolita“ rašė, kad Maskva parąšė Lietuvai 21 mld. rbl. sąskaitą bei 2 mld. dol. tarptautinės skolos. Lietuvai ir tai atsakė „kontra“ sąskaita, reikalaujanti 300 mld. rbl. už mirtį, trėmimus ir kėlijimą 300 tūkst. lietuvių ir raudonosios armijos išlaikymą jų žemeje.

Stuttgarto radijo stoties komentatorius balandžio 26 d. gan ilgai kalbėjosi su prof. K. Prunskienės dukra. Ji numato studijuoti Mannheimo u-tė, neblogoi kalbėjo vokiškai. Vakarų Vokietijos švietimo m-ja Lietuvos brandos atestatų nepripažįsta. Taip pat dalis Vakarų Vokietijos kraštų nepripažįsta Rytų Vokietijos brandos atestato.

STATYBA JAU BAIGIASI!!!

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, „condominiums“ baigiami statyti. Čia pirkėjai ras GERIAUSIĄ PIRKINĮ ČIKAGOS PIETVAKARIŲ RAJONUOSE

Dar galima pirkti šie „condominiums“:

Visi kiti jau užpirkti

- (2) 1 miegamasis, vonia, salonas, virtuvė, „dinetė“
- (2) 1 miegamasis, 10x13 raštinė, vonia, salonas, virtuvė, „dinetė“
- (2) 1 miegamasis, 23x13.8 salonas/valgomasis, vonia, virtuvė
- (2) 2 miegamieji, 2 vonios, salonas, virtuvė

Kiekviename „condominium“ bus: daug langų, nauja virimo plyta ir šaldytuvas, centrinis šaldymas.

Pastatę bus keltuvus, skalbyklą, atskiri sandėliai didesniems daiktams susidėti.

Smulkesnei informacijai skambinti Rūtai Sužinskienėi (708) 301-0880 ar (708) 257-7114 arba rašyti

Century 21 Prime Real Estate
14300 S. Bell Rd.
Lockport, Ill. 60441

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai
už didesnę kainą!

[Kainojimas veltui!]
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlaivinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dides nuosavybes.
Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas; šiluma, dujinė viryklė, šaldytuvas. Art. 61 & Austin; St. Symphora parapija. \$350 į mėn. Tik suaugusiems be gyvuliukų. Tel. 582-1018. Telrautis angliskai.

For rent 2 bdrm. apt. \$450 per mo.; vic. 71 St. & Mozart; heat, appliances incl.; 1 1/2 mo. security deposit. Call 312-436-7118

HELP WANTED

MACHINIST/TRAINEE
For southside job shop. 1st shift. Will train recent H.S. grad. Full time position. Benefits and O.T. Must speak FLUENT English.

312-778-0230
8 am to 4 pm

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

FOR SALE

For Sale
Truck 1988 Chev. model Fleet-side Pickup V8-1500 9930 mi—\$8,200.00. Call from 5 to 9 p.m. 312-581-0258 D. Klimas.

Gardūs koldūnai! Šviežia šaltiena! (košelieta). Paragaukite! Galima užsisakyti:
Tel. 312-778-0574

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR TEKSTAI — stambi knyga su daugelio autorių straipsniais, humoristinėmis ir satyrinėmis šikais, atsiliepiamų ištraukomis, penkiais šimtais iliustracijų, gražiai išleista Am. Lietuvių Bibliotekos leidyklos (Lithuanian Library Press).

Kaina su persiuntimu \$22.00

Užsakymus siųsti:

BRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai moka \$24.00

Support Baltic Independence At the Goodwill Games

Jei dalyvausite „Geros Valios“ žaidynėse kaip sportininkas ar kaip žiūrovas, vilkėkite marškinukus, kurie rodo, kad palaikote Estijos, Latvijos ir Lietuvos demokratiją ir nepriklausomybę.

Užsakymus siųsti:

Baltic Action
P.O. Box 70237
Bellevue, WA 98007

Name

Address

City, State, ZIP

T-shirt

Men's singlet

Women's singlet

T-shirts are

are fine mesh, high quality

vertical blue

T-shirt

Pelnas skiriamas

ESTONIA
LATVIA
LITHUANIA
GOODWILL & FREEDOM
1990
(vėliavėles su savo spalvomis)

T-shirts: \$10 x
Singlets: \$17 x
Contribution
Return postage
Total

A. A. K. JUKNELIUI AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

A. a. Kazys Juknelis

Jau suėjo pusė metų, kaip iš gyvųjų tarpo išsiskyrė ir Amžinybėn iškeliavo visuomenininkas, daugelio patriotinių organizacijų narys a.a. Kazys Juknelis, giliame liūdesyje palikdamas žmoną Jadvygą, dukrą Rasą, sūnų Vytautą, marčią Karen, vaikaičius: Daną, Nicholą, Karą ir daug giminių Lietuvoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Kūnas buvo pašarvotas Borman koplyčioje Melrose Parke, Ill., nes jis ten gyveno. Gruodžio 28 d. buvo atlydėtas į Sacred Heart parapijos bažnyčią, kurioje įvyko gedulingos pamaldos, atnašaujamos klebonas kun. Curt Lambert, asistuojant diakonui Antanui Butai. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines Chicagoje. Laidojimo apeigoms

Lietuviai Floridoje

Sunny Hills, FL SUKAKTIS

Liepos 6 d. atšventėm Sunny Hills Community salėje Povilo Grigalauko 80 metų sukaktį. Nors temperatūra lauke siekė 96 laipsnius Farenheito, bet į gerai atvėsintą salę sugužėjo apie 80 lietuvių palinkėti solenizantui geros sveikatos ir ilgiausių metų.

Visą programą pravedė Valė Zubavičienė, kuri perskaitė sveikinimus iš Lietuvos ir iš kitų vietų, jų tarpe ir iš prez. Bush su žmona.

Žodžių Povilą sveikino jo jaunystės draugas Jonas Zubavičius prisimindamas trumpas jaunystės dienas Lietuvoje. Lietuvių Bendruomenės vardu sveikino apylinkės pirmininkė Onė Adomaitienė. Dar sveikino parapijos klebonas kun. Francis Szczykutowicz, Klemensas Zukauskas ir Povilo sūnus Arūnas. Po to pats solenizantas tarė padėkos žodį šeimininkėms, kurios paruošė puikius ir gausius patiekalus, programos vedėjai Valėi Zubavičienei, Alfonsui Arlauskui už parpinimą muzikos, visiems ji sveikinusiems ir visiems susirinkusiems.

Čia noriu paminėti, kad susirinkusieji su sveikinimo kortelėmis, kaip ir pridera, pridėjo ir dovanų. Neminečiau to, jei pats solenizantas savo padėkos žodyje nebūtų paminėjęs, kad tas dovanas jis paaukoja būtent: 700 dol. „Dovanų Lietuvai“, 100 dol. Telsių kunigų seminarijai, ir 100 dol. čia mūsų Sunny Hills parapijos salės statybai.

Povilo Grigalauko biografiją aprašė „Drauge“ žurnalistas Alfonsas Nakas, bet čia noriu dar paminėti, kad Povilas prumeruojasi ne tik „Drauga“, bet tarp kitų žurnalų ir „Pasaulio Lietuviai“, Pasaulio lietuvių bendruomenės oficialų leidinį. Jis aktyviai dalyvauja mūsų apylinkės Liet. Bendruomenėje ir, būdamas tikrai susipratęs lietuvis, niekad neatsisako paaukoti lietuviškai veiklai ir lietuvių reikalams.

Linkiu tau, Povilai, sveikiau- sių metų ir tikiuosi švęsti dar daug tavo jubiliejų!

V. Mačys

rinčio ūkininko šeimoje. Baigęs gimnaziją ir dar kiek pasimokęs, dirbo Vidaus reikalų ministerijos žinyboje. Buvo vedęs Jadvygą Raštikytę, gen. Stasio Raštikio (vieno tėvo ne vienos motinos) seserį, su kuria išaugino ir išmokslo dukrą Rasą ir sūnų Vytautą. Raudonajam slibinui antrą kartą grįžtant į Lietuvą, velionis pasi- traukė į Vakarus. Pergvenės dienas stovyklose, 1950 m. at- vyko į Ameriką ir apsigyveno Melrose Parke. Dirbo Chicago Rivet and Co., iki išėjo poilsio Nors dirbdamas naktimis ir

fizinį darbą, bet turėjo noro ir laiko įsijungti į organizacinę veiklą. Priklausė LB-nei, įsistei- gusiai 1953 m. ir vėliau buvo jos ilgametis pirmininkas, Balfui, Amerikos Lietuvių Piliečių klubui ir Lietuvių fondui. 1952 m. įsisteigus Melrose Parko Li- tuanistinei šeštadieninei mokyklai ir jo vaikams pradėjus ją lankyti, K. Juknelis daugelį metų buvo Tėvų komiteto pir- mininkas, sumaniai tvarkydamas ūkinius mokyklos reikalus. Abu

vaikai yra baigę šią mokyklą ir gerai kalba lietuviškai. Duktė Rasa net dvejus metus mokyto- javo. Būdamas geras tėvas, rūpinosi savo vaikų ateitimi — siekti aukštojo mokslo. Rasa baigė teatro, specialaus auklėjimo, sūnus Vytautas — English Plant manager — dirba Canfield's.

Į laidotuves buvo atskridę svainio Juliaus Raštikio žmona Stefanija, sūnus Julius ir duktė Aušra. Velionio žmonos sesuo

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1990 m. liepos mėn. 19 d.

5

Adelė ir brolis Liūdas tebėra Sibire.
Mano buvusiems mokiniams Rasai ir Vytautui su šeima ir Mielai Jadvygai linkiu iš- tvermės, nes tik laikas

sumazins arba užgrydys tas žai- das. Tu, mielas Kazimierai, ilseksis ramiai toli nuo gimtinės svetimoje, bet svetingoje Ameri- kos žemelėje.

Ant. Repšienė

A. A. MARTYNAS KLIMKAITIS

Pranešame draugams, giminėms ir pažįstamiems, kad mylimas Vyrras a.a. Martynas Klimkaitis mirė Providence ligoninėje, Southfield, Michigan, liepos mėn. 17 d., sulaukęs 70 m. amžiaus.

Buvo gimęs Dvylių kaime, Klaipėdos krašte 1919 m. gruodžio mėn. 17 d. Į JAV atvyko 1949 m. Gyveno Livonia, Michigan.

Liko dideliame nuliūdime žmona Antanina, podukra Amelija Gintautaitė, aštuoni broliai ir seserys Vakarų Vokie- tijoje bei daug kitų giminių. Kūnas pašarvotas Harris laido- dotuvių koplyčioje, kur 11 val. ryto kun. Dumpys atliks reli-

Laidotuvės įvyks penktadienį liepos mėn. 20 d. Harris lai- dotuvių koplyčioje, kur 11 val. ryto kun. Dumpys atliks reli- gines apeigas. Po to bus nulydėtas į kapines.

Nuliūdusi žmona, podukra ir šeima.

Laid. direktorė Yolanda M. Zapackienė tel. (313) 554-1275.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

SPECIALI KELIONĖ Į LIETUVĄ DALYVAUTI ŠILUVOS ATLAIDUOSE!

17 dienų kelionė; 14 dienų Lietuvoje, 1 diena Helsinkyje
Kelionė #LSA rugsėjo 5–21 d. ***** \$2,299 iš Bostono ir Niujorko ŠILUVOS ATLAIDAI VYKSTA RUGSĖJO 8–15 d.

Į kelionės kainą įskaitoma: 3 k. valgis kasdieną, apgyven- dinimas Palangoje, vila „Žilvinas“ („deluxe“) viešbutis ant Baltijos jūros kranto; ekskursijos po Palangos miestą ir Gintaro muziejų; ekskursijos po Klaipėdą, Klaipėdos Lai- rodžių muziejus ir Akvariumas; ekskursija į Kryžių kalną prie Šiaulių; aplankymas veikiančio vienuolyno Kretingoje; transportacija į Šiluvos atlaidus.

Galima pasirinkti: ekskursiją į Vilnių, Nidą, Mosėdžio Pla- telių apylinkę ir Kauną; dvi nakvynės.

Dėmesio! Priedo prie Šiluvos atlaidų, „Žilvino“ viešbutiu gali bet kada pasinaudoti grupės arba individualūs keliautojai.

Informacijai ir rezervacijos kreipkitės į:

BALTIC TOURS
77 OAK ST., Suite 4
Newton, MA 02464
Tel.: 617-965-8080 arba Fax: 617-332-7781

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDAS
LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION
1851 Skyview Drive, Sparta, Michigan 49345 Tel. 616-887-1436

(Pabaiga)

3 dol.: F. Andriukonis, Bell Park Geelong, VIC., Australia; Aloyzas Aidis, Bethesda, MD; K. Adickas, Chicago, IL; Vladas Abramikas, Spring- field, IL; Juozas Ardys, Fairview, PA; V. Abramaitis, Putnam, CT; Saulius Anuzis, Lansing, MI; F. Baras, Media, PA; J. Bartasienė, Chicago, IL; Stepas A. Bučmys, Dayton, OH; Vytautas Bauks, Dearborn Heights, MI; Elena Balčiūnas, Pompano Beach, FL; Joseph Bigelis, Cicero, IL; Joseph J. Boga, Laconia, NH; Stasys Butvilas, Livonia, MI; V. K. Banelis, New Haven, CT; Bernardas Brazdžionis, Los Angeles, CA; Kazys Butkus, Jamaica, NY; Algimantas G. Brazėnas, Royal Oak, MI; Stasys Baltušis, Dorchester, MA; Edmundas Bazėnas, St. Petersburg, FL; Ligia Bar- dauskienė, Chicago, IL; Arvydas Barzdukas, Falls Church, VA; Edvard W. Baranauskas, Schenectady, NY; Stasys Būdas, Lemont, IL; Kazys Bačanskas, Dorchester, MA; Algirdas Bražinskis, Edvardas Čepulis, Willoughby Hills, OH; Algirdas Čepulis, Philadelphia, PA; Stasys Daržinskis, Pouce Inlet, FL; G. Damašius, Libertyville, IL; Joseph Dyls, Chicago, IL; Vytas Durickas, St. Allston, MA; Kazys Gimžauskas, St. Petersburg Beach, FL; Kostė Garalis, Portland, OR; A. Grabauskas, St. Petersburg Beach, FL; Antanas ir Vida Gilydis, Evergreen Park, IL; Gene Grudzys, St. Petersburg, FL; Bronius Galinis, St. Norwell, MA; Antanas Gailiusis, Philadelphia, PA; Neil Mazalaitė-Gabienė, Brooklyn, NY; Joseph Grinius, Wethersfield, CA; Stasys Giedrikis, Juno Beach, FL; Petras Gruodis, Chicago, IL; Vladas Garbenis, Chicago, IL; Jurgis Gerneris, Union Pier, MI; Zenonas Jursys, Richmond Hill, NY; Kazys J. Zemeckas, Indianapolis, IN; Antanas Januška, Milton, MA; Jonas Juodis, Beverly Hills, FL; E. Jasiūnas, Chicago, IL; Stasė Kazlienė, Chicago, IL; B. Kra- kaitis, Romeo, MI; Ramunė Kubiliūtė, Evanston, IL; Petras Kudukis, Cleveland, OH; J. Kojelis, Santa Monica, CA; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; Maksiminas Karaška, Frederickburg, VA; A. Krisiukėnas, Milton, MA; J. Kardokas, Baltimore, MD; M. Kleinaitis, St. Petersburg, FL; Leonas Kankus, Necedah, WI; A. Keniausis, Waterbury, CT; Carl ir Eve Kazakauskas, Philadelphia, PA; I. Kuras, Chicago, IL; Bruno ir Reg. Latoza, W. Hartford; Vladas Lelis, Rochester, NJ; Viktoras Lesniasauskas, W. Hartford, CT; Stasys Lazdinis, Euclid, OH; Juozas ir Barbara Lukas, Grand Rapids, MI; Dan Martinkus, Baltic Billage, Sunrise Beach, MD; Jonas Motiejūnas, Prescott, AZ; Rožė ir Pranas Mačerniai, Chicago, IL; Kostas Mitinas, Fremont Center, NY; M. Momkus, Chicago, IL; Jurgis ir Regina Mikaila, Seminole, FL; Rūta Manoienė, Webster, NY; Leonas Morkūnas, Chicago, IL; A. Mažiulis, S. Boston, MA; Bruno G. Morkūnas, Bellevue, WA; P. V. Mašalaitis, Wayne, PA; Stasys Mišius, Berwyn, IL; Romualdas Markevičius, Woodhaven, NY; O. Naumanas, Cleveland, OH; Vilius Nastopka, Baltimore, MD; Veronika Narkus, Omaha, NE; B. Neverauskas, Sterling Hts., MI; Saulius ir Sigita Naujokačiai, Potomac, MD; Tadas Palionis, Middleton, WI; A. Pilipavičius, Juno Beach, FL; Mečys Palūnas, Akron, OH; R. Pečiulis, Munster, IN; V. Požėla, Omaha, NE; Walter Pavilskis, Chicago, IL; Edmundas Petrikas, Farmingdale, NY; Jonas Paovys, Grand Rapids, MI; E. Preleika, Little Falls, NY; An- tanas Pocius, Elizabeth, NJ; Aldona M. Olson, Libertyville, IL; J. Reklai- tienė, West Lafayette, IN; J. Raugalis, Waterbury, CT; K. Račiūnas, Be- verly Shores, IL; Marija Ročukienė, Chicago, IL; Vytautas Ramanauskas,

Lithuanian "HOTLINE"

511 E. 127th Street, Lemont, IL 60439
(708) 257-6777 • Fax (708) 257-6887

PADEKIME LIETUVAI!

1. Kviečiame talkininkus atvykt į „Hotline“ rytais. Mielai priimsime visus! Tik praneškite iš anksto, kada atvyksit.

2. Laukiame ypatingų svečių: Algirdas Brazauskas, Lietuvos Respublikos ministro pavaduotojas, ir dr. Raimundas Rajackas, ekonomijos profesorius, Fulbright mokslininkas, Lietuvos Mokslių Akademijos viceprezidentas, atvyksta į Chicago, Liepos 21 d., šeštadienį, 7 v.v. Pasaulio Lietuvių centre, 511 E. 127 St., Lemont, [vyks spaudos konferencija ir šių svečių priėmimas bei vaišės. Rezervacijas priima: „Hotline“ 708-257-6777 arba 312-778-2100. Auka \$25 asm. Pelnas skiriamas „Lithuanian Mercy Lift“. Rengėjas: Lithuanian „Hotline“.

LITHUANIAN „HOTLINE“ PRAŠO TALKOS IR AUKŲ!

Chicago, IL; Evaldas Remeza, Hollis Hills, NY; Balys Raugas, Delrain, NJ; Balys Rūkštelė, Farmington Hills, MI; T. Rudaitis, Oak Lawn, IL; Vytautas Ramanauskas, Chicago, IL; Petras Stancius, East Alton, IL; Zigmars Strazdas, Jupiter, FL; Stasys Sula, Santa Monica, CA; Romas Svaniauskas, Studio City, CA; Vytautas Sinkus, Chicago, IL; Algis Simonaitis, Hartford, CT; Antanas Šliogeris, Marlborough, CT; Vladas Stropus, Chicago, IL; Ignas Simonaitis, Bloomfield, CT; Danguolė S. Smith, Wichita; Jonas Stelmokas, Lansdowne, PA; E. Skitovs, Livonia, MI; Joana Slavikienė, Balto, MD; Irena ir Eugenijus, Slavinskai, St. Petersburg, FL; Algirdas ir Laimutė Stepačiai, Arlington, IL; Jonas Švedas, St. Petersburg, FL; Pranas Stanelis, St. Petersburg, FL; Gertrūda Slaby, Powers Lk, WI; Jonas Spurgis, Chicago, IL; R. A. Stirbys, Philadelphia, PA; Mary J. Šalkauskienė, North P. Beach, FL; B. Šliažas, Chicago, IL; Teresė ir Linas Šoliūnas, Chicago, IL; Laima Šurkūnienė, LaGrange, IL; Aldona Šmulskienė, Chicago, IL; L. J. Šimutis, Evergreen Park, IL; K. Trimakas, Westchester, IL; V. Tuskenis, Palm Springs, CA; Snieguolė Jurskytė, Philadelphia, PA; Liuda Unguraitienė, Brecksville, OH; Vincas Urbonas, Chicago, IL; Victor Utara, Chicago, IL; Juozas Vizgir- da, Aurora, IL; Aleksandras Vakselis, Richmond Hill, NY; Casimir Valis, Maywood, IL; Adomas Viliušis, Chicago, IL; R. J. Vedegys, Cicero, IL; Julius Vėblaitis, Union, NJ; Jonas A. Vainius, Northport, NY; Genovaitė Vėbrienė, Durham, CT; Stasė Vaišvila, Chicago, IL; Konstancija Valiūskienė, Barrington, RI; E. Vasiliasauskas, Glen Elyn, IL; Edmundas Zeikus, Angelus Oaks, CA; E. Žilinskis, Springfield, IL; Vincas Žeber- tavicius, Dearborn Hts., MI; Danielius Ramelis, Hambrucken, V. Vokie- tija; Ev. kun. Fr. Skerys, Mannheim, V. Vokietija; Stasys Šimkus, Lamper- theim, V. Vokietija; Jonas Masilis, Ženeva; Šveicarija; Bronė Skurkytė, Zurich; Jonė Brazauskaitė, Londonas, Anglija; Meilė Gerdvilytė-Spencer, Dunedin, New Zealand; Povilas Bružas, Liege, Belgija; Vlader Bertausis, Bressaux, Belgija; J. Balbata, Doncaster, V. Australija; V. Jakutis, Alphonson, Vic. Australia; J. Meliūnas, West Preston, Vic. Australia; Juozas Petraitis, Hawthorn, Vic. Australia; Vaclovas Rekešius, East Bentleigh, Vic. Australia; Z. Storpirstis, Engadine, Australia; Liudmila Skapinskas, Geelong, Vic. Australia; E. Semetienė, Mitcham, Australia; Julija Adomaitis, Toronto, Ont., Canada; Juozas ir Alda Bataitis, Barrie, Ont. Canada; Jonas Gustainis, Don Mills, Ont. Canada; V. Krikščionas, Wasaga Beach, Ont. Canada; Marija Mickevičienė, Vienna, Ont., Canada; V. Mickus, Wawa, Ont. Canada; Teresė Pargauskienė, Tillsonburg, Ont. Canada; M. Šilauskas, Lachine, P. Que. Canada; J. Vaičiūnas, Toronto, Ont. Canada.

2 dol.: Sharyn Ann Fulton, New Port Richey, FL; Juozas ir Elena Gailevičius, Baltimore, MA; Viktorija Gasiūnas, Gulfport, FL; Algis Jusys, Dundas, Ont. Canada; T. Petrušytė, Santa Monica, CA; Bronius Polikaitis, Chicago, IL; Nijolė Rūbas, Riverside, IL; Antanas ir Klara Rugys, Juno Beach, FL; Valerija Stanaitis, Oak Lawn, IL; Rev. K. V. Žemais, Garfield Heights, OH; Joseph Varnas, Monrovia, CA.

1 dol.: Agnes Bigelis, Cicero, IL; Leonas Baltušis, Minoqua, WI; V. Remeikis, Cicero, IL; Tony Šlapikas, Chesapeake, Va; E. Šidlauskas, St. Albans, Australia

PLB Valdyba ir PLB Fondo vadovybė labai dėkoja visiems auktojams už didelę paramą LIETUVAI ir už aukos PLB švietimo, kultūros, spaudos, jaunimui Lituanistikos Katedros reikalus. PLB Fondo vadovybė prašo ir toliau jūsų paramos LIETUVAI ir PLB darbams. Visos aukos gali būti nurašomos nuo JAV pajamų mokesčių, ID No. 36-3097269. Prašom čekius rašyti ir siųsti: LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION, 1851 SKYVIEW DRIVE, SPARTA, MI 49345, USA.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas
Juozas Lukas
PLB Fondo išdirininkas

APLINK MUS

x Gediminas Šerkšnys, Lietuvos Aukščiausios tarybos narys ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo komisijos pirmininkas, lankėsi Chicagoje, kur liepos 15 d. turėjo progos susitikti su JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos nariais ir daryti pranešimą maždaug 80 lietuvių visuomenės narių, susirinkusių Seklyčioje. G. Šerkšnys apibūdino savo susitikimą kartu su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu ir Lietuvos charge d'affaires Stasiu Lozoraiciu su JAV Valstybės sekretorium James Baker ir įvairiais pareigūnais.

x Advokatas Povilas Žambakis dalyvavo Ateitininkų studijų dienos rugpjūčio 31 – rugsėjo 3 dienomis Dainavos stovykloje netoli Detroito su paskaita „Amerikos liberalizmas ir Sovietų nomenklatura“. Studijų dienos bus proga išgirsti paskaitininkus, kalbant politinėmis, ateitininkų komisijomis ir literatūrinėmis temomis.

x „Virgo“ Vilniaus universiteto mergaičių choras pakeliui į namus sustos Chicagoje. Sekmadienį 3 val. p.p. Jaunimo centre Chicago lietuvių turės progą dar kartą išgirsti profesionaliai parengtą jaunų studentų koncertą.

x Filmų vakarai bus „Seklyčioje“ liepos 19 ir 20 dienomis, ketvirtadienį ir penktadienį, 7 val. vak. Trumpose dokumentiniuose filmuose bus Lietuvos ir lietuvių gyvenimas ir vargai prieš Nepriklausomybės paskelbimą ir dabar. Filmus rodyti ir juos aiškinti keturi jauni kinematografai iš Lietuvos. Visi kviečiami.

x Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui paremti aukojo a.a. Justinas Gudėnienė-Petkevičienės vardui įamžinti: po 100 dol. Jonas Gudėnas, OH, Kazys Gudėnas, NJ; po 50 dol. Janina Rukšienė, CA; po 20 dol. Andrius Mackevičius, Juozas ir Marija Mikonai, Jonas ir Regina Nasvyčiai, Antanas Styra, OH; po 15 dol. Vincas ir Liuda Apaniai, Ed. ir Vilija Klimai, OH; po 10 dol. Bill Cervenik, Petras ir Jadvyga Klioriai, Gražina Natkevičienė, Penzininkų klubas, Cleveland, Irena Sušinskienė, OH; po 5 dol. A. Mikoliūnienė, Regina Orientienė. Viso – \$420.00. (sk)

x Liepos 20 d., penktadienį, 7 v.v. Kauno kaimo kapelės „Griežlė“ atsisveikinimo koncertas su nauja programa Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietai parduodami Patria parduotuvėje, 2638 W. 71 St. ir koncerto dieną prie įėjimo nuo 5 v.v. Kaina: 10 dol. ir 12 dol. Po koncerto pabendraus kavinėje su kapelos muzikantais. Rengia: Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų draugija. (sk)

x Ieškoma knyga – Petro Jurgelos 1935 m. išleistoji knyga „Sparnuoti lietuviai – Darius ir Girenas“. Galintieji šią knygą parduoti – skambinkite tel. 708 636-6343. (sk)

ARAS
Danglame ir taisome visų rūšių
STOGUS
Su dideliu patyrimu.
Esame apdrausti.
Pats prižiūri darbą.
ARVYDAS KIELA
312-737-1717

x „Draugo“ metinė gegužinė prie Marijonų vienuolyno po medžiais bus rugpjūčio 5 d., sekmadienį. Sv. Mišios Marijonų koplyčioje bus 11 val., o po to tuojau pietūs ir kiti įvairumai. Gegužinei reikia fantų laimėjimams. Juos jau dabar priima visi „Draugo“ renginių komiteto nariai ir administracija darbo valandomis – nuo 8:30 val. ryto iki 4:30 val. vak.

x Sol. Aldonos Stempuzienės koncertas su simfoniniu orkestru Lakeside, Ohio, bus rugpjūčio 7 d., ne – rugsėjo 7 d., kaip anksčiau per klaidą buvo paskelbta. Už klaidą solistės atsiprašome.

x Vliko valdyba kviečia posėdį liepos 21 ir 22 dienomis Washington, D.C. Iš Chicago į posėdį važiuoja dr. L. Kriaučiūnas ir inž. P. Narutis, taip pat Vliko tarybos pirmininkė adv. R. Kelečienė.

x Frank Zapolis, State Farm draudimo agentūros atstovas, praneša, kad išsiuntinėjo „Good Neighbor News“ brošiūrą, kurioje visi galės rasti sau naudingų dalykų dėl draudos. Ypač siūlo skambinti jam prieš perkant naują automobilį.

x JAV LB krašto valdyba posėdžiavo savo būstinėje liepos 15 d., dalyvaujant beveik visiems valdybos nariams, kurie gyvena Chicago apylinkėse. Posėdžio metu buvo aptarti „Dovanos Lietuvai“ reikalai ir kiti svarbesnieji klausimai. Kitas krašto valdybos posėdis bus rugpjūčio mėnesį.

x Viktoras Makoveckas, Lietuvos Demokratų partijos pirmininkas, atvyksta į JAV ir yra pakviestas dalyvauti Lietuvių studijų savaitėje rugpjūčio 12–19 ir vėliau – Ateitininkų studijų dienos rugsėjo 4–7. Abu renginiai vyks Dainavoje. Viktoras Makoveckas yra Lietuvos parlamento Užsienio reikalų komisijos narys.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333. (sk)

x Algirdas Brazauskas, Lietuvos Respublikos ministro pirmininko pavaduotojas ir dr. Raimundas Rajackas, ekonomistų profesorius, Fullbright mokslininkas, Lietuvos Mokslų Akademijos viceprezidentas, atvyksta į Chicago. Liepos 21 d., šeštadienį, 7 v.v. Pasaulio Lietuvių centre, 511 E. 127 St., Lemont, įvyks spaudos konferencija ir šių svečių priėmimas bei vaišės. Rezervacijas priima: „Hotline“ 708-257-6777 arba 312-778-2100. Auka 25 dol. asmeniui. Rengėjai: Lithuanian Hotline. Pelnas skiriamas „Lithuanian Mercy Lift“. (sk)

x TRANSPAK perveda PINIGUS, tvarko PALIKIMUS, pigiai perka AUTOMOBILIUS. 2-ju metų garantija VIDEOaparaturai, TELEVIZORIAMS pagal susitarimą. Parduodame kompiuterius, mezgimo, kopijavimo mašinas ir t.t. Visą galimą persiųsti apmokėtu maitinimu ir pristatyti į namus Lietuvoje. TRANSPAK 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimėjimais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos visuomeninių reikalų koordinacinį komitetą pakviesti du nauji nariai: advokatė Regina Narušienė ir prof. Arūnas Liulevičius. Komiteto pirmininkas dr. Tomas Remeikis kelias dienas praleido JAV LB Washingtono įstaigoje ir pasitarė su būstinės vedėja Asta Banionyte. Asta Banionytė kas savaitę paruošia JAV Kongreso nariams, atstovaujantiems lietuvių kolonijas, specialius pranešimus. Dr. Tomas Remeikis praneš apie savo viešnagę Washingtono ir artėjančių projektų įgyvendinimą JAV LB apylinkėms ir lietuvių visuomenei spaudoje ir per lietuvių radijo valandėles.

x Kęstutis Keblys Santaros Šviesos suvažiavime rugsėjo 6–9 d. Tabor Farmoje, Sodas, Mich., nagrinės „Gamtos ir žmogaus apsaugą: naujosios religijos pavojus tautai ir liberalizmui“.

x Juozas Jagėla, Toronto, Kanada, A. Brazdionis, Oakville, Conn., Pranas Jonelis, Rockford, Ill., Stanley Zakas, Washington, Pa., J. Mulokas, Santa Monica, Cal., M. Kavolius, Willow Springs, Ill., Irena Slavinskis, St. Petersburg, Fla., V. J. Prikockis, Kirkland, Ohio, „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą, kiekvienas paaugojo po 20 dol. dienaščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Pratešė prenumeratą su 10 dol. auka: Genoveva Bielskus, Kazys Slezingeris, Christ Kikutis, Adolfas Maslauskas, Roma Juzenas, J. Pampalas, Sophie Gliozieris, Helen Carter, Algis Daugirdas, Kastytis Giedraitis, Elsie Jurevich, Alex Navardauskas, Juozas Dlugauskas, V. A. Saimininkas, Stasys Pikūnas, Bronius Klimas, Bronius Underys, K. M. Miklius. Labai ačiū.

x Pratešdami prenumeratą, pridėjo po 10 dol. dr. O. Mironaitė, Juozas Žvinakis, A. J. Saulys, Vladas Pleckaitis, Ona Maciulevičienė, R. Ugianskis, Anna Bigelis, St. Laniauskas, Vytautas Mažeika, L. Antanienė, Leo Grumulaitis, Peter Uginčius, Antanas Kazaitis, Gedas Elviera Žemaitis, Stefa Strikaitis, Regina Spirauskas, Danutė Svirskis. Visiems ačiū.

x Už kalendorių ir kalėdines korteles atsiuntė po 10 dol. Elena Jeneckas, James Murray, Tadas Balčiūnas, A. Česna, Valė Jurkus, V. Mažauskas, Ignas Petrauskas, M. Rambaitis, V. Židžiūnas, Gražina Musteikis, V. Namičikas, Valerie Vaičiūrgis, G. Juodikis, V. Kaveckas, dr. A. P. Tauras, Pranė Gailiūnas, Bronius Kovas, A. Rimas, V. Merkevičius, Stasys Eiva, V. Palūnas, Jonas Zygas, J. Kazėnas, dr. J. Žukas. Visiems ačiū.

x Š. m. gegužės mėn. 24 d. „Draugo“ išspausdintame Pasaulio Lietuvių centro skelbime neteisingai nurodyta Česio Šadeikos iš Farmington Hills, MI pavardė. Nuosirdžiai atsiprašome PLC gerbiama narį. PLC. (sk)

x Profesorius Algirdas Budrys, po sėkmingų koncertų Quebec, pasauliniame klarinetistų festivalyje, tarptautinių kritikų įvertintas, kaip vienas iš šių dienų virtuozų, akompanuojant muzikui Alvydai Vasčiūniui, atliks koncertą Balzoko Muziejuje liepos 27 d., penktadienį 7:30 v.v. Visuomenė nuosirdžiai kviečiama atsilankyti bei pabendrauti su Lietuvos iškiliujo menininku. (sk)

Lietuvių Fondo 1990 metų pelno skirstymo komisija. Iš kairės sėdi: JAV LB krašto v-bos pirm. dr. A. Razma, komisijos pirm. P. Kilius, M. Remiene, LF tarybos pirm. St. Baras; stovi – A. Tamulis, A. Liulevičienė, V. Kirvelaitis, R. Steponavičiūtė, dr. G. Balukas ir LF valdybos pirm. A. Ostis.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SVEČIAS CHICAGOJE

Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. Jonas Kubilius lankėsi Seattle, kur Washingtono universitete buvo Baltų studijų konferencija. Paskaitas skaityt visų trijų Baltų tautų universitetų rektoriai. Prof. J. Kubilius Seattle bojo Neris ir Andrius Palūnai, Ina Bertulytė-Bray ir kt.

Iš ten buvo atvykęs į Chicago ir čia buvo globojamas savo giminių Marytės ir dr. Kazio Ambrozaičių. Chicago universitete pasirašė Vilniaus universiteto vardu sutartį bendradarbiauti su Illinois universitetu mokslo srityje. Sutarčiai pasirašyti vadovavo universiteto kancleris Donald N. Langenberg. Sutarčios pasirašymo iškilnėse dalyvavo daugelis universiteto profesūros ir lietuvių dr. B. Vaskelis, dr. K. Ambrozaitis su žmona, dr. A. Razma, V. Kamantas su žmona, S. Kuprys ir lietuvių profesorius, kaip Jolita Kisieliūtė Narutienė, V. Kelertienė, I. Baliešienė, dr. A. Plioplys, J. Kubilius ir kt. Kancleris rektoriui Kubiliui įteikė universiteto herbą, o prof. Kubilius įteikė Vilniaus universiteto meno knygą ir medali.

Prof. dr. Kubilius aplankė „Draugo“ ir dar rado redaktorę A. Liulevičienę, kuri aprodė visus spaudos darbus. Paskiau aplankė Jaunimo centrą, Čiurlionio galeriją, archyvus, Pedagoginį lituanistikos institutą, Lituanistikos tyrimo centrą ir kt. Iš New Yorko dar turėjo progą aplankyti Putnamo seseles ir Alka. Iš čia jis išvyko atgal į Lietuvą. – K.

NAUJA DAKTARĖ

Birželio 11 d. Gintė Jasulaitytė, inž. Vyto ir Inos Jasulaitių duktė, baigė medicinos mokslus Chicago Medicinos mokykloje ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. Jonas Kubilius Chicagoje. Nuotr. K. Ambrozaičio

1986 m. ji baigė Loyolos universitetą Los Angeles Californijoje, su Magna cum laude, gaudama B.S. laipsnį chemijos srityje. Būdamą Loyolos universitete išlaikė aukšto lygio mokslą, gavo įvairius pagyrimus ir stipendijas. Be to, ji dirbo ligoninėje buvo chemijos profesorius asistentė ir dalyvavo tyrinėjimuose UCLA neuro-psichiatrinėje tyrimų centre.

Jaunoji gydytoja specializavosi nervų ligų srityje – UCLA – Harbor ligoninėje Torance, Calif.

Dr. Gintė Jasulaitytė

Gintė yra antra V. I. Jasulaitių dukra su medicinos laipsniu. Jos sesuo Daiva prieš kelerius metus baigė odontologiją UOP School of Dentistry San Francisco ir dirba savo srityje La Habra, Calif.

Pagarba tėvams, kurie savo rūpestiu ir pasiaukojimu sugebėjo šeimoje išlaikyti puikią lietuvių kalbą ir išlaikyti gyvenimą abi savo dukras su aukštuoju mokslu.

Elena Pažerienė

LIETUVA IR BALTAS

Mes gyvename tuo pačiu patriotišku užsidegimu padėti Lietuvai, kokią išgyveno Amerikos lietuviai 1940 metais, kai

komunistai rusai okupavo mūsų tėvynę. Skirtumas tik toks, kad tada kraštas buvo okupuotas, o dabar jis yra atgimstantis laisvės ir nepriklausomybės kelyje. Skirtingi ir vidiniai išgyvenimai, jausmai, nes tada skaudanti širdis ašaros lydėjo, o dabar džiaugsminga viltis, prašvaistė spinduliuoja. Panašumas tarp 1940 ir 1990 metų apvainikuotas spontanišku noru padėti Lietuvai, lydimas organizacijų bei komitetų ir komitetėlių steigimu. Tada vieni organizavo politinę veiklą, ilgai nesutardami kiti rūpinosi įvairiopa labdaros pagalba, pasidalinę į kelias grupes.

Po ilgesnio laiko, visiems susitarus, 1944 metais pradėjo veiklą Bendras Amerikos Lietuvių fondas, sutrumpintai Baltas. Lyg magiškas žodis „Baltas“ sujungė visus Amerikos lietuvių ir apolitinę ir areliginę organizaciją tėvynainiams šelpti. Tikslas – rūpintis šalpos ir švietimo reikalais, teikiant pagalbą lietuviams Lietuvoje ir kitose šalyse. Kaip vertino tada Amerikos lietuviai šios organizacijos reikalingumą, rodo per trumpą laiką rėmė 145 skyriniai. Baltą tada rėmė ir kelios tarptautinės labdaros organizacijos, su kai kuriomis ir dabar palaikomi artimi ryšiai.

Per tuos 46 metus Baltas labdaroje daug atliko, pinigais vertinant keliolika milijonų dolerių išleido pagalbai. Kai galėjo rėmė lietuvių Lietuvoje ir Sibire ir visą laiką bet kuriame laisvame krašte gyvenančius. Kai sovietai sustiprino geležinę uždangą, Baltą veikėjo, centro išdininko Kosto Čepaičio žodžiais, doleris vis surasavo plyšius ir slaptą daug kam galėjo padėti. Paryškina žodžiai vieno pagrindinio veikėjo, atsilankiusio į Baltą: „Tik dabar sužinojau, kad tas brangus žiedas, kurį slapta gavome, buvo Baltą pasiūstas. Jis buvo labai reikalingas sovietų agentų papirkimui“. Jei doleris kalbėtų daug pasakytų.

Baltą veiklą ilgus metus gaubė slaptumas, kad anoje pusėje ausys negirdėtų, akys nematytų. Sekliai ji keiksmadžiais dažė, komunistų rašėvos burnoje spaudė, išleido net knygas. Mėgino gsdinti gavėjus ir siuntėjus. Bet Baltas išmaningai tyliai dirbo, nesigarsino jo veikėjai, nei aukotojai. Kas davė – aukėjo šilta širdies meile, kas dirbo – dėjo į bendrą artimo meilės aruodą. Reikia džiaugtis, kad aukos kasmet didėja, nes žymiai didėja ir pagalbos reikalingųjų skaičius. Baltą pajamų ir išlaidų sąmatas kas mėnesį gauna organizacijos direktoriai, skyrųjų pirmininkai ir valdybos, o jos informuoja

narius ir baltininkus. Bet apie tai iki šio laiko spaudoje nebuvo rašoma. Tikėjime, kad Lietuvoje laisvės spinduliams plačiau sušvitus, galės prabilti archyvai ir dabarties dienos.

Išsikūrus Lietuvoje Tremtinių sąjungai, didelė dalis Baltą aukų buvo nukreipta į Vilnių, kad pasklistų Lietuvoje ir Sibire. Ir toliau griežtai laikomasi apolitinio ir areliginio dėsnių. Įvairiais kanalais siunčiama medicininė pagalba tremtiniams, ligoniams, vaikams, seneliams, politiniams kaliniams. Taip pat į Ameriką atvykusiems politiniams kaliniams bei tremtiniams ar kitiems, prašant pagalbos, ne kartą nebuvo atsakyta jį suteikti. Tūkstančiai dolerių išleista įvairiopa medicininei pagalbai, gydymui.

Baltas, visu sveriu nukreipęs pagalbą į Lietuvą, negali pamiršti ir kituose kraštuose gyvenančių lietuvių. Kasdien plaukia į Baltą centą laišukai, prašymai, iš ten siunčiama įvairiopa pagalba sako apie Baltą veiklą. Vargsta Lietuva, vargsta lietuviai Lenkijoje ir kituose kraštuose gyvenantieji. Niekam iš prašančiųjų pagalbos nebuvo atsakyta. Jei pasitaiko kam nors prašant „gerai suvaidinti“ – tekalba sąžinė. Bet tikėjime, tai lašas jūroje.

Baltas pasiuntė daug dežių vaistų, medikamentų į Lietuvą, daug buvo nuvežta mažesniais kiekiais įvairiais kanalais, o taip pat skubos keliu, kad brangūs vaistai nesugestų, reikalingi medikamentai laiku pasiektų gavėją.

Džiugu, kad Baltą visą laiką remia baltininkai, praplėsdami vajuos mėnesius. Didės aukos 5000 dolerių buvo gauta iš Šv. Kryžiaus ligoninės administratore ses. Teresės Mary. Seselės kazimierietės įvairiomis aukomis visą laiką rėmė Baltą ar per Baltą siųsdamos pagalbą į Lietuvą.

Šiomis dienomis Baltas oro paštu pasiuntė į Lietuvą 78,000 dolerių vertės brangių medikamentų, vaistų, švirkštų, antibiotikų, insulinų, kuriuos parūpino Šv. Kazimiero vienuolyno generalinė vyresnioji ses. Marlyn Kuzmickus ir Šv. Kryžiaus ligoninės administratore seselė Teresa Mary. Vais-tai pasiūti Tremtinių sąjungai ir Caritas, kad ten dirbantieji gydytojai juos paskirstytų reikalingiems ligoniams, vaikams, seneliams. Pasiūta oro paštu, kad greičiau gautų ir kai kurie brangūs vaistai nesugestų, nes kitaip siunčiant užtrunka net kelis mėnesius. Baltas ir Šv. Kryžiaus ligoninė ruošia kitą didelę medikamentų ir vaistų siuntą.

Džiugu, kad jaunesnės kartos lietuviai, dirbą universitetuose, ligoninėse, vaistų gamyklose ar sandėliuose, prisimena Baltą veiklą iš Vokietijos laikų, kai gavo įvairią pagalbą ar tėvai stipendijas studijoms. Kiti prisimena, kai tėvai aukoję Baltui ar buvo veiklius baltininkai, susirūš su Baltą įstaiga ir iš darboviečių gautus medikamentus bei vaistus perduoda Baltui. Taip buvo pasiūta į Lietuvą per 50 dežių.

Baltą veiklą kasdien skamba telefonas, ateina laišukai, klausiniai ir raginant, kad visi susiburtumėm į vieną labdaros organizaciją – Baltą, nes tada pašalpos paskirstymas būtų koordinuotas. Baltas gali atsakyti: „Tam ir yra Bendras Amerikos Lietuvių fondas su centro valdyba ir įstaiga Chicagoje“.

Vytautas Kasniūnas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.